

اسرائیل: این ۱۱ سپتامبر ماست؛ چهره خاورمیانه تغییر خواهد کرد حماس تهدید کرد گروگان‌ها را خواهد گشت!

بهرام رحمانی

bahram.rehmani@gmail.com

مقدمه

عملیات «طوفان الاقصی» حماس علیه اسرائیل سه‌شنبه ۱۸ مهر در حالی وارد چهارمین روز شد که محاصره و بمباران شدید نوار غزه توسط اسرائیل، همچنان ادامه دارد. کشتار غیرنظامیان و به اسارت گرفتن آنان اکنون بهترین دستاویز را در اختیار دولت افراطی نتانیاهو قرار داده است تا با قطع آب و برق و سوخت و غذا به روی ساکنان باریکه غزه و پی‌سابقه‌ترین بمباران هوایی علیه تاسیسات آن‌جا، بیمارستان‌ها، ساختمان رسانه‌ها، و اکنون برای حمله زمینی به باریکه عزه آماده شود. همه این اقدامات با پی‌توجهی رسانه‌ها و افکار عمومی مردم جهان و دولت‌ها رویه‌رو شده است!

با این وضع به‌نظر می‌آید ارتش اسرائیل و نیروهای امنیتی آن در میان سکوت دنیا و حتی حمایت دولت‌های غربی از سیاست جنگی نتانیاهو و در راس همه آمریکا، نه تنها چیزی از موجودیت حماس، بلکه از زیرساخت و زندگی شهروندان عادی در نوار غزه باقی نگذارد، حتی اگر این موضوع به کشته شدن اسیرانش منجر شود.

در این میان، احتمال باز شدن بای جمهوری اسلامی ایران به جنگی که بین حماس و اسرائیل در گرفته، با گذشت زمان بیش‌تر می‌شود. نیروی هوایی اسرائیل با انتشار پستی در شبکه‌های اجتماعی تایید کرده است که «صدها سرباز ارتش اسرائیل را که در خارج از کشور بودند» به منظور شرکت در جنگ به کشورشان بازگشته‌اند. نیروی هوایی اسرائیل در پیامی اعلام کرد که در «تلاش‌های ارتش اسرائیل برای بسیج نیروهای اضافی برای ادامه جنگ» مشارکت دارد. ارتش اسرائیل می‌گوید ۳۰۰ هزار نیرو را پشت مرز جمع کرده است که بیش‌ترین تعداد نیروهای فراخوانده شده در دهه‌های اخیر به شمار می‌رود. اقدامی که نشان‌دهنده آمادگی برای عملیات زمینی به‌شمار می‌رود. اسرائیل ۳۰۰ هزار نیروی ذخیره خود را در اقدامی بی‌سابقه فراخوانده، نوار غزه را محاصره کرده و اعلام کرده است که برای حمله زمینی به این باریکه آماده است.

دور جدید درگیری‌ها میان دو طرف که تاکنون جان بیش از ۱۵۰۰ نفر را گرفته، از شنبه گذشته پس از حمله خون‌بار نیروهای حماس آغاز شد و موجی از انتقادات بین‌المللی به این گروه و محکومیت اقدام آن‌ها را در پی داشت. اتحادیه اروپا هم‌چون آمریکا، حماس را یک گروه تروریستی می‌داند. بنا بر گزارش رسانه‌های اسرائیل، این درگیری تاکنون منجر به کشته شدن دست‌کم ۹۰۰ اسرائیلی (از جمله ۲۶۰ تن از شرکت‌کنندگان در جشنواره موسیقی صحرا)، زخمی شدن دست‌کم ۲۶۰۰ نفر و به گروگان گرفته شدن ده‌ها نفر شده که به داخل نوار غزه منتقل شده‌اند.

شمار دقیق گروگان‌ها روشن نیست و گیلاد اردان، سفیر اسرائیل در سازمان ملل متحد این تعداد را «بین ۱۰۰ تا ۱۵۰ نفر» اعلام کرده است. بنا بر اعلام یکی از سخن‌گویان ارتش اسرائیل، اجساد ۱۵۰۰ شبه‌نظامی حماس در خاک اسرائیل پیدا شده است. از زمان حمله خونین نیروهای حماس در روز شنبه، درگیری‌های شدیدی میان آن‌ها و ارتش اسرائیل روی داده و هنوز روشن نیست که آیا رقم ۱۵۰۰ جسد شبه‌نظامیان، تلفاتی که قبلاً توسط مقامات فلسطینی گزارش شده بود را نیز شامل می‌شود یا خیر.

رویتز نیز در گزارشی به نقل از یک منبع نزدیک به «جنبش مقاومت اسلامی فلسطین» (حماس)، از مشارکت نیروی ۱۰۰۰ نفری و متشکل از یگان‌های ویژه و آموزش دیده برای انجام مخرب‌ترین حمله به اسرائیل طی دهه‌های اخیر خبر داد. برخی از تصاویر مربوط به عملیات یا تمرین‌های نظامی این یگان‌ها در فیلم‌هایی که حماس و شاخه مسلح آن، گردان‌های عزالدین قسام منتشر کردند، ضبط شده و تصاویر دیگر از این عملیات توسط شاهدان تهیه شده است.

ژنرال چارلز براون، رئیس ستاد مشترک ارتش ایالات متحده در جریان سفرش به بروکسل، به مقامات جمهوری اسلامی ایران هشدار داد که در این بحران دخالت نکنند و گفت که نمی‌خواهد درگیری‌های غزه گسترش یابد.

رویتز به نقل از او نوشت: «ما می‌خواهیم این پیام بسیار قوی را ارسال کنیم که نمی‌خواهیم این درگیری گسترده شود و ایران باید این پیام را به روشنی دریافت کند.» جمهوری اسلامی ایران، حمایت خود از گروه حماس را پنهان نمی‌کند و حمله خونین آخر هفته آن‌ها را نیز ستوده است؛ خامنه‌ای هم‌زمان هرگونه دخالت در عملیات حماس را رد کرده است.

واشنگتن که هر سال ۳/۸ میلیارد دلار کمک نظامی به اسرائیل ارائه می‌کند هم‌چنین اعلام کرد که به زودی تجهیزات جدید دفاع هوایی، مهمات و سایر کمک‌های امنیتی را به این کشور خواهد فرستاد.

بمباران غزه توسط نیروی هوایی اسرائیل و کشتار غیرنظامیان در اسرائیل توسط حماس

ارتش اسرائیل روز دوشنبه گفت که نیروی هوایی این کشور در حال انجام «یکی از بزرگ‌ترین حملات هوایی» خود علیه جنبش حماس در نوار غزه است. این حملات پس از حمله افراد مسلح این جنبش به تعدادی شهرک در اطراف نوار غزه آغاز شد. ارتش اسرائیل اعلام کرد که در ۲۴ ساعت گذشته کنترل مجدد بر مرز غزه را به دست گرفته است. رادیو ارتش اسرائیل به نقل از سخن‌گوی ارشد ارتش اسرائیل اعلام کرد که این نیروها در حال مین‌گذاری بخش‌های نفوذی حصار مرزی غزه هستند و هیچ نشانه‌ای از وجود تونل‌های نفوذ در سراسر مرز غزه وجود ندارد. ارتش اسرائیل، هم‌چنین اعلام کرد که شب گذشته به ۲۰۰ هدف در نوار غزه حمله کرد و سایت‌هایی نظامی حماس در خان یونس و محله حی الرمال را هدف قرار داده است. تلویزیون فلسطین پیش‌تر گزارش داده بود که اسرائیل برج حجی که تعدادی دفاتر رسانه‌ای را در خود جای داده بود، هدف قرار داد و در نتیجه این حمله تعدادی زخمی شدند. در جریان درگیری‌ها که خونین‌ترین و گسترده‌ترین درگیری بین دو طرف توصیف شده و با حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر آمریکا مقایسه شده است، از روز شنبه تا کنون دست‌کم ۹۰۰ نفر در اسرائیل و ۷۰۰ نفر در غزه کشته شده‌اند. هزاران نفر نیز مجروح شده‌اند. حماس نیز ده‌ها نفر را که برخی گزارش‌ها تعداد آن‌ها را ۱۰۰ تا ۱۳۰ نفر برآورد می‌کنند گروگان گرفته است. هم‌زمان ارتش اسرائیل از مردم خواسته است برای دست‌کم سه روز اقامت در پناهگاه امکانات لازم را آماده کنند. آژانس امداد و کار سازمان ملل متحد برای آوارگان فلسطینی (UNRWA) آخرین آمار از وضعیت انسانی در نوار غزه را منتشر کرد. آوارگی دسته‌جمعی در ۲۴ ساعت گذشته در سراسر نوار غزه تشدید شد و به ۱۸۰ هزار نفر رسید و انتظار می‌رود افزایش بیشتری نیز داشته باشد. اسرائیل در چهارمین روز جنگ سازمان اسلامی حماس فلسطین و اسرائیل، هم‌چنان در جست‌وجوی اجساد به‌جای مانده از حمله غافلگیرکننده حماس به شهرک‌های اسرائیلی بود. نیروهای امداد و درمان جسد یک‌صد نفر را در منطقه کوچک «پیری» پیدا کردند که این تعداد حدود ده درصد جمعیت این منطقه کشاورزی است. ده‌ها هزار نفر در غزه نیز با ادامه حملات هوایی اسرائیل از خانه‌های خود گریختند. اسرائیل روز دوشنبه به تلافی حمله خونین شبه‌نظامیان حماس، حملات هوایی خود به نوار غزه را تشدید کرد و آب و برق ساکنان آن‌جا را قطع کرد. در این حال شمار کشته‌شدگان دو طرف نیز به حدود هزار و ۶۰۰ نفر رسیده است. گزارش‌ها حاکی است که حماس هم ضمن تشدید درگیری‌ها تهدید کرد که اگر اسرائیل بدون هشدار قبلی غیرنظامیان را هدف قرار دهد، اسرای اسرائیلی را خواهد کشت. حماس و دیگر شبه‌نظامیان غزه می‌گویند که بیش از ۱۳۰ سرباز و غیرنظامی را که از داخل اسرائیل ربوده‌اند در اختیار دارند. از نخستین ساعات حمله حماس به اسرائیل، پای ایران خیلی سریع به ماجرا باز شد. گفته می‌شود احتمالاً جمهوری اسلامی ایران در برنامه‌ریزی و چه بسا اجرای این عملیات، به حماس یاری رسانده است. هنوز شواهدی وجود ندارد که نشان بدهد این گمانه‌زنی تا چه اندازه واقعیت دارد. اما اسرائیلی‌ها، بر نقش ایران تاکید دارند. گیلاد اردان، نماینده اسرائیل در سازمان ملل روز یک‌شنبه-۱۶ مهر، با اشاره به دیدارهای مقام‌های جمهوری اسلامی ایران و رهبران حماس و حزب‌الله در بیروت، گفت که «واضح است آن‌ها در حال هماهنگی بودند». روزنامه وال‌استریت‌ژورنال نیز با انتشار یک گزارش اختصاصی، به نقل از منابعی در حماس و حزب‌الله لبنان گزارش داده که مقام‌های ایران از ماه‌ها پیش در دیدارهای مخفیانه با رهبران حماس و حزب‌الله لبنان در حال برنامه‌ریزی این حمله بوده‌اند. به ادعای این روزنامه، در این دیدارها شخص اسماعیل قآنی، فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حضور داشته است. البته وال‌استریت‌ژورنال به دیدارهای حسین امیرعبداللهیان با رهبران جهاد اسلامی و حزب‌الله لبنان نیز اشاره کرده، که پیش از این اخبارش توسط منابع رسمی وزارت خارجه ایران منتشر شده بودند.

جنگ تازه میان حماس و اسرائیل اکنون مدت چهار روز است نگاه جهان را به خود خیره کرده است. مردم در سراسر دنیا شگفت‌زده شاهد خشونت و جنگ بی‌پایان و سقوط انسانیت به نازل‌ترین سطح خود. خشونت و بی‌رحمی که که نه تنها در غزه و اسرائیل که در سرتاسر جهان هم می‌توان رد آن را دید: در جنگ روسیه و اوکراین، جنگ تسخیر قره‌باغ توسط جمهوری آذربایجان با حمایت ترکیه، حملات ارتش ترکیه به روژآوا و قندیل، یمن، سوریه، افغانستان، عراق، لیبی، و... جنگ طلبان و نژادپرستان، که می‌کوشد جنگ و خشونت به جوامع بشری تحمیل کنند. وحشی‌گری افسارگسیخته در اسرائیل و فلسطین!

انفجار مداوم خشونت، واقعیت زشت آپارتاید اسرائیل و ارتجاع فلسطین است، اوج دهه‌ها اشغالگری علیه مردمی محروم از حقوق و آزادی‌های اولیه انسانی. تا زمانی که علل ریشه‌ای و تاریخی از بین نرود خشونت برای سال‌های آینده به‌طرز هولناک و غم‌انگیز فلسطینیان و اسرائیلی‌ها را آزار خواهد داد.

ماه‌ها بود که آشکار بود خطر یک برخورد بین گروه‌های مسلح فلسطینی و اسرائیل عمیق‌تر می‌شود. اما هیچ‌کس انتظار نداشت که حماس چنین عملیات پیچیده و هماهنگی را در خارج غزه طراحی و برنامه‌ریزی کند. در نهایت، دستگاه اطلاعاتی اسرائیل در مقابل عملیات حماس به‌شدت غافلگیر شد؛ زمانی که اسرائیلی‌ها در حال استراحت یا دعای تعطیلات مذهبی و آخر هفته بودند.

در هفتادوپنجمین سالگرد تاسیس اسرائیل، این کشور با حملات شوک‌آور و بی‌سابقه حماس و جهاد اسلامی ورپه‌رو شده است. این حمله یک روز پس از پنجاهمین سالگرد حمله غافلگیرانه مصر و سوریه در سال ۱۹۷۳ اتفاق افتاد؛ حمله‌ای که جنگ بزرگ خاورمیانه را آغاز کرد. اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها بر کرانه باختری، قلمروی بین بیت المقدس و مرز اردن که اسرائیل از سال ۱۹۶۷ اشغال کرده است، تمرکز کرده‌اند؛ جایی که درگیری و خشونت مداوم تقریباً در طول سال ادامه داشته است.

ملی‌گرایان مذهبی افراطی در داخل دولت راست‌گرای اسرائیل ادعای خود مبنی بر این‌که سرزمین‌های اشغالی، در کل، سرزمین یهودی است، تکرار کرده‌اند.

دلایلی که حماس و اسرائیل بار دیگر در حال جنگ هستند، بسیار عمیق تر است. درگیری بین اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها از قبل شدید شده بود، حتی زمانی که در سرخط خبرهای بین‌المللی اثری از آن وجود نداشت.

برای مدتی، در جریان روند صلح اسلو در دهه ۱۹۹۰، چشم‌انداز وجود دو کشور یک امید نسبی بود. اما حالا یک شعار توخالی شده است. در قلب این مشکل، قرن‌ها درگیری حل‌ناپذیر و حل‌نشده بین اعراب و یهودیان بر سر سرزمین‌های بین دریای مدیترانه و رود اردن است. این وقایع به سرعت در حال شدت گرفتن، بار دیگر ثابت می‌کنند که نمی‌توان به سادگی این درگیری را مدیریت کرد. وقتی این وضعیت را به حال خود رها کنیم، خشونت و خونریزی گریزناپذیر خواهد بود و شاید هم به تغییر جغرافیایی خاورمیانه بیانجامد.

درگیری بین اسرائیل و فلسطین به چهارمین روز خود رسید. تعداد کشته‌ها در هر دو سمت درگیری رو به افزایش است. بازار نفت و طلا صعودی شده و پول ملی اسرائیل به پایین‌ترین حد در برابر دلار در هشت سال گذشته سقوط کرد.

نتانیاهو که در سال جاری به دلیل اتخاذ سیاست‌های راست افراطی، هر هفته با اعتراضات مرزدمی روبرو بود اکنون فریاد می‌زند: «نتانیاهو حماس را به داعش تشبیه کرد و گفت: «خاورمیانه را تغییر خواهیم داد!»

حماس و جهاد اسلامی فلسطین، حزب‌الله لبنان و جمهوری اسلامی ایران نیز هم‌چنان بر طبل جنگ و تروریسم می‌کوبند! دولت‌های سرمایه‌داری جهان نیز همواره در راستای منافع خود، بترین روی آتش این جنگ‌ها می‌باشند تا بیش‌تر شعله‌ور شود. در این میان، بیش‌ترین هدف این جنگ‌ها غیرنظامیان و زنان و کودکان است و فقر و آوارگی هرچه بیش‌تر نصیب مردم عادی می‌شود! در حال حاضر ده‌ها هزار سرباز اسرائیلی در پیرامون نواز غزه استقرار یافته‌اند. نواز غزه بین ۶ تا ۱۲ کیلومتر عرض، و ۳۶۰ کیلومتر مربع مساحت دارد. حدود ۲/۳ میلیون فلسطینی در این منطقه کوچک زندگی می‌کنند که از سال ۲۰۰۷ تحت اداره سازمان حماس قرار دارد.

نفوذ حماس به داخل شهرک‌های مرزی اسرائیل

از ساعات اولیه بامداد شنبه ۱۵ مهر ۱۴۰۲-۷ اکتبر ۲۰۲۳، صدها موشک از غزه به اسرائیل شلیک شد و ده‌ها نیروی مسلح فلسطینی به شهرک‌های اسرائیلی نفوذ کردند.

روز شنبه ۷ اکتبر ده‌ها مرد مسلح فلسطینی موفق شدند از حصارهای فوق امنیتی بین نواز غزه و اسرائیل عبور کنند، در حالی که هزاران راکت از غزه به سوی جنوب اسرائیل پرتاب می‌شد. با در نظر گرفتن تلاش‌های مشترک شین بت، سرویس اطلاعات داخلی اسرائیل، و موساد، آژانس جاسوسی اطلاعات خارجی، و تمام خبرچین‌های ارتش اسرائیل، واقعا شگفت‌انگیز است که هیچ کس در اسرائیل از این حمله خبر نداشت. یا اگر هم خبر داشتند، نتوانستند کاری برای توقف آن انجام دهند.

تحلیل‌گران سیاسی در شبکه‌های تلویزیونی اسرائیل از کاستی‌های نظامی و اطلاعاتی در رویدادهای روز شنبه انتقاد کرده‌اند. این در حالی است که به گفته آن‌ها برنامه‌ریزی برای عملیات حماس احتمالاً از چند ماه پیش آغاز شده بود.

تصاویری از شهروندان اسرائیلی که از سوی شبه‌نظامیان فلسطینی به گروگان گرفته شده‌اند در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده است. این در حالی است که حماس و ارتش اسرائیل تاکنون در این باره اطلاع‌رسانی نکرده‌اند.

انجام چنین عملیاتی که رسانه‌های عبری آن را بی‌سابقه‌ترین حمله فلسطینی‌ها از زمان اشغال‌گری اسرائیل در اسرائیل می‌دانند، از ابعاد مختلف قابل بررسی است.

روزنامه عبری هآرتس در این زمینه اعلام کرد، اقدام غافلگیرانه حماس علیه اسرائیل، تمام سرویس‌های اسرائیلی را در بهت و حیرت فرو برده است. بسیاری از کارشناسان اسرائیلی این عملیات را با جنگ اکتبر که چند روز قبل پنجاهمین و پنجمین سالگرد آن بود مقایسه و اعلام کردند که اسرائیلی‌ها همانند جنگ اکتبر غافلگیر شدند.

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل روز شنبه ۷ اکتبر در واکنش به حملات موشکی حماس به این کشور گفت که این گروه «بهای سنگین و بی‌سابقه‌ای» برای «جنگ با اسرائیل» پرداخت خواهد کرد. او هم‌چنین گفت که اسرائیل «در وضعیت جنگی» است.

عملیات «توفان الاقصی»؛ حماس از آغاز شلیک ۵ هزار موشک به خاک اسرائیل خبر داد. سازمان حماس از ساعات اولیه بامداد شنبه در عملیاتی غافلگیرکننده شهرک‌های اسرائیلی اطراف نواز غزه را با صدها موشک هدف قرار داد.

الضیف در بیانیه‌ای اعلام کرد که این عملیات با نام «توفان الاقصی»، شامل شلیک ۵ هزار موشک به اسرائیل خواهد بود.

او اشاره کرد که «امروز روز بازگشت ملت به انقلاب و اصلاح روند مبارزه است.»

تلویزیون «ای ۲۴» اسرائیل به نقل از یک مقام ارشد پلیس این کشور اعلام کرد که مسلحان وابسته به حماس در ۲۱ موضع در جنوب با نیروهای اسرائیلی در حال درگیری هستند.

سازمان رادیو و تلویزیون اسرائیل هم از درگیری های شدید در چندین شهرک اسرائیلی با مسلحان فلسطینی خبر داد. ارتش اسرائیل، صبح شنبه با صدور بیانیه ای ضمن اعلام آماده باش برای شرایط جنگی، هشدار داد که حماس عواقب حملات موشکی اخیر را متحمل خواهد شد.

یووا گالات، وزیر دفاع اسرائیل هم گفت که گروه حماس علیه کشورش اعلام جنگ کرده است و نیروهای اسرائیلی در چندین نقطه در حال درگیری با مسلحان این گروه هستند.

گالات تاکید کرد که هزاران سرباز ذخیره به ارتش فرا خوانده شدند.

هم زمان ویدیویی از نفوذ چندین مسلح فلسطینی به شهرک های اطراف غزه منتشر شده است.

رسانه های اسرائیلی هم از کشته شدن یک شهرک نشین و زخمی شدن ۱۵ نفر دیگر خبر دادند.

ارتش اسرائیل تصریح کرد که «شماری افراد مسلح از غزه وارد اسرائیل شدند و هم زمان ده ها موشک از غزه به خاک اسرائیل شلیک شد.»

بیانیه ارتش اسرائیل «از اهالی مناطق اطراف غزه خواست که از منازل خود خارج نشوند.»

ارتش اسرائیل، هم چنین از اعلام شمار دقیق سربازان اسیر شده توسط حماس خوداری کرد. گروه حماس خبر داد که ۳۵ سرباز و شهرک نشین اسرائیلی را به اسارت گرفته است.

هم زمان با شلیک موشک از نوار غزه، آژیر خطر در شهرک های اطراف این نوار نیز به صدا درآمد. شاهدان نیز از شنیده شدن صدای شلیک موشک از مناطق مختلف غزه خبر دادند.

رادیو ارتش اسرائیل هم گزارش داد که شماری فلسطینی از غزه درصدد نفوذ به اسرائیل با یک چتر بودند.

سازمان «حماس» مسئولیت حمله موشکی به اسرائیل را پذیرفت و اعلام کرد که نیروهایش مشغول انجام عملیات در خاک اسرائیل با نام «توفان الاقصی» هستند.

این بیانیه افزوده است که محمد الضیف، از فرماندهان ارشد حماس طی ساعات آینده سخنان مهمی را درباره این عملیات ایراد خواهد کرد.

پس از حملات موشکی حماس به اسرائیل، اویخای ادعی، سخن گوی ارتش این کشور حالت آماده باش برای شرایط جنگی اعلام کرد.

هم زمان، ارتش اسرائیل در صفحه کاربری خود در «ایکس» از به صدا درآمدن آژیر خطر در شهر قدس و مناطق اطراف آن خبر داد.

تصاویر منتشر شده در رسانه های اجتماعی نیز ورود ده ها فلسطینی مسلح به شهرک های اسرائیلی واقع در اطراف نوار غزه را نشان می دهد.

از سوی، ارتش اسرائیل در بیانیه ای اعلام کرد، تعدادی از افراد مسلح فلسطینی از غزه به اسرائیل نفوذ کرده اند و از اهالی مناطق اطراف غزه خواست که از منازل خود خارج نشوند.

گفته می شود برخی از گروگان ها از یک مهمانی در فضای باز در کیبوتص ریم، واقع در حومه شهر اوفاعیم در جنوب اسرائیل نه چندان دور از غزه - به اسارت گرفته شده اند.

شاهدان عینی به رسانه های اسرائیلی گفتند که مهاجمان با موتورسیکلت شروع به تیراندازی به سوی حاضران کردند و بسیاری از آن ها هنوز مفقود هستند.

بدین ترتیب، حتی بزرگ ترین کارشناسان و ناظران امور منطقه نیز پیش بینی چنین عملیات غافلگیرکننده ای از سوی مقاومت فلسطین را در برهه زمانی کنونی نمی کردند. آن گونه که منابع خبری گزارش می دهند تعداد اسرا و کشته شدگان اسرائیلی در این عملیات کاملاً بی سابقه و فراتر از حد تصور است. روشن است که گروه های فلسطینی بدون هماهنگی و حمایت مقاومت در خارج از فلسطین دست به انجام این عملیات تاریخی نمی زنند و بنابراین شاید بتوان گفت جرقه جنگ بزرگ منطقه ای که اشغال گران از آن وحشت دارند و هدف آن نابودی اسرائیل است، امروز زده شد.

پس از حمله غافلگیرانه حماس به اسرائیل، ارتش اسرائیل وضعیت آمادگی برای جنگ را اعلام کرد و متعهد شد که اسرائیل پیروز خواهد شد. به گزارش رسانه های اسرائیلی، مرکز و جنوب اسرائیل بیش از سه ساعت و نیم زیر حملات موشکی مستمر بوده است.

به گفته سرهنگ دانیل هاگاری، تمامی ساکنان شهرک های اوریم، نخل عوز، نئیو ها عاسارا، زیکیم و کیبوتص «مزرعه اشتراکی» بئری، در حال تخلیه شدن هستند.

برخی ارزیابی ها این اقدام را نشانی از گسترش عملیات جنگی اسرائیل در این مناطق می دانند.

در ساعات ظهر یکشنبه در شهر سدروت آژیر خطری که احتمال اصابت قریب الوقوع راکت را اعلام می کند، چندین بار طنین انداز شد. راکت ها به برخی از دیگر مناطق اسرائیلی نشین نزدیک مرز غزه هم اصابت کرد.

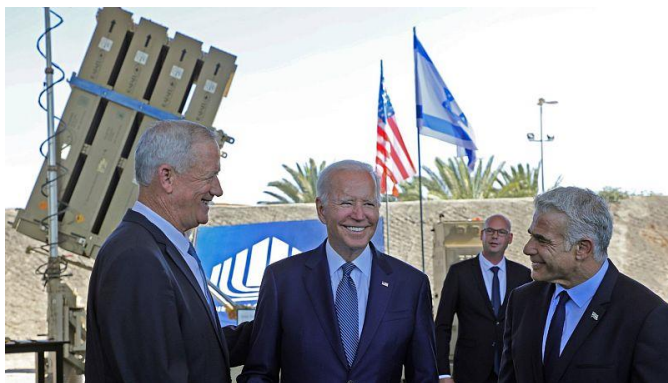
براساس گزارش این رسانه های اسرائیل، مقامات امنیتی کشورشان گفته اند دلیل افزایش یک باره شمار کشته ها به دست آمدن جسد حدود ۲۴۰ تن دیگر از شهروندانی است که در یک کنسرت موسیقی و رقص در بامداد شنبه در یک بیسه زار در جنوب اسرائیل شرکت کرده بودند. این رسانه ها گفتند نیروهای امدادی روز یکشنبه ۸ اکتبر به یک باره با انبوهی از اجساد افراد تیرباران شده در این بیسه زار روبه رو شدند، اما معلوم نیست که حماس از وجود این کنسرت و شرکت حدود سه هزار جوان اسرائیلی در آن آگاهی داشته یا نه.

گزارش های متعدد در شبکه های اجتماعی حاکی است شبه نظامیان حماس برخی از حاضران در کنسرت را نیز با خود به غزه منتقل کردند تا از آن ها به عنوان گروگان در برابر اسرائیل استفاده کنند. یک مقام حماس گفته است که اسرائیل باید هزاران زندانی امنیتی فلسطینی را آزاد کند.

سازمان حماس افزوده که گروگان های اسرائیلی در «نقاط امن» در بخش های مختلف غزه پراکنده و پنهان شدند تا اسرائیل نتواند رد آن ها را بیابد.

در دومین روز از درگیری های نظامی میان شبه نظامیان فلسطینی و اسرائیل، وضعیت شهروندان مفقود شده اسرائیلی هم چنان نامعلوم است. در درگیری ها میان دو طرف تاکنون ده ها شهروند اسرائیلی مفقود شده اند که براساس گزارش ها دست کم بخشی از آن ها توسط نیروهای حماس به اسارت گرفته شده اند.

دیدار بایدن با مقامات وقت اسرائیلی در حالی که گنبد آهنین در پشت تصویر دیده می‌شود در ۱۶ ژوئیه ۲۰۲۲ آسوشیتدپرس

گنبد آهنین

آژیرهای حمله هوایی در سراسر اسرائیل روز شنبه سکوت صبحگاهی را در هم شکست و سامانه گنبد آهنین، یکی از بهترین سامانه‌های دفاع هوایی در جهان، وارد عمل شد.

در تصاویر و فیلم‌های منتشر شده، سامانه گنبد آهنین راکت‌های حماس را در هوا نابود می‌کرد و آسمان با شراره‌های حاصل از انفجارها روشن می‌شد. این بار اما ابعاد این حمله بی‌سابقه و با نمونه‌های قبلی متفاوت بود.

سامانه گنبد آهنین یک سامانه پدافند هوایی کوتاه‌برد زمین به هوا است که در چندین نقطه از اسرائیل برای مقابله با حملات راکتی، خمپاره‌ای، گلوله‌های توپخانه و هواپیماهای بدون سرنشین (پهپاد) در برد کوتاه مستقر شده است.

برد این سامانه پدافند هوایی تقریباً ۷۰ کیلومتر است و دارای سه بخش کلی به نام‌های بخش رادار تشخیص و ردیابی، بخش مدیریت نبرد و کنترل تسلیحات، و در نهایت بخش موشک‌انداز مجهز به ۲۰ موشک تامیر است. همگی این سه بخش مجموعاً یک یگان را تشکیل می‌دهند.

این سامانه از سال ۲۰۱۱ میلادی از اسرائیل محافظت می‌کند. در جریان درگیری در لبنان در سال ۲۰۰۶، هزاران موشک توسط حزب الله شلیک شد و چندین منطقه شمالی از جمله حیفا مورد حمله قرار گرفت و بسیاری کشته شدند.

حملات سال ۲۰۰۶ اسرائیل را بر آن داشت تا سامانه دفاع هوایی خود را توسعه دهد.

هنگامی که موشکی به سمت اسرائیل شلیک می‌شود، ابتدا رادار تشخیص و ردیابی مسیر ورودی را شناسایی کرده و اطلاعات را به بخش مدیریت نبرد و کنترل تسلیحات ارسال می‌کند که محاسبات سریع و پیچیده‌ای را برای شناسایی مسیر، سرعت و هدف مورد نظر انجام می‌دهد. اگر موشک ورودی به سمت یک منطقه پرجمعیت یا یک تاسیسات راهبردی هدف‌گیری شده باشد، بخش سوم یعنی بخش موشک‌انداز به‌طور خودکار موشک تامیر را شلیک می‌کند و هدف مورد نظر در هوا منهدم می‌شود تا تهدید را خنثی کند.

هر آتشبار در این سامانه شامل سه تا چهار موشک‌انداز است و اسرائیل دست کم ۱۰ عدد از آن‌ها را دارد. شرکت اسرائیلی «سامانه‌های دفاعی پیشرفته رافائل» به عنوان سازنده سامانه گنبد آهنین ادعا می‌کند که میزان موفقیت کلی این سامانه ۹۰ درصد است و تاکنون بیش از ۲ هزار مورد ره‌گیری موفق داشته است. با این حال، این سامانه دفاع هوایی پیشرفته، در برابر رگ‌بار روز شنبه موشک‌های حماس مغلوب شد. چندین سال می‌شود که گروه حماس در تلاش برای یافتن نقطه ضعفی در سامانه گنبد آهنین بود.

نیروهای حماس با شلیک هماهنگ راکت‌های متعدد در یک بازه زمانی کوتاه، تا حد زیادی در انجام این کار موفق بودند و ره‌گیری همه اهداف را برای گنبد آهنین دشوار کردند. در حمله روز شنبه، بیش از ۵ هزار راکت تنها در ۲۰ دقیقه توسط حماس پرتاب شد.

حماس مرتباً در حال توسعه فناوری ابتدایی راکت‌های خود است و در این سال‌ها توانسته برد آن‌ها را به حدی افزایش دهد که شهرهای بزرگ تحت کنترل اسرائیل از جمله تل‌آویو و حتی بیت‌المقدس را هم پوشش دهد.

راکت‌های پرتابی حماس بسیار ارزان‌تر از موشک‌های ره‌گیری تامیر اسرائیل است. با این حال ارزش گنبد آهنین برای اسرائیل بسیار فراتر از حساب و کتاب هزینه‌های آن است.

اسرائیل در گذشته ثابت کرده است که می‌تواند اهداف ره‌گیری شده را خنثی کند و جان شهروندان را نجات دهد.

در جریان درگیری با حماس در ۲۰۱۲، اسرائیل مدعی شد که ۸۵ درصد از ۴۰۰ راکتی که از نوار غزه به سمت مناطق غیرنظامی و راهبردی شلیک شده بود را ره‌گیری و خنثی کرده است.

در جریان درگیری‌های سال ۲۰۱۴ هم بیش از ۴۵۰۰ راکت طی چند روز توسط حماس به سمت اسرائیل شلیک شد. بیش از ۸۰۰ مورد ره‌گیری و حدود ۷۳۵ مورد سرنگون شدند که میزان موفقیت آن ۹۰ درصد بود.

در درگیری دو هفته‌ای اسرائیل و فلسطینیان در ماه مه سال ۲۰۲۱ نیز بیش از هزار راکت در روزهای اولیه و مجموعاً بیش از ۴۵۰۰ راکت در طول درگیری شلیک شد. در جریان این بحران، مقامات گفتند که این سامانه ۹۰ درصد راکت‌های پرتابی را خنثی کرد.

کابینه سیاسی-امنیتی اسرائیل

نخست وزیران پست‌های حساس امنیتی، اطلاعاتی و نظامی اسرائیل، که کابینه سیاسی-امنیتی نامیده می‌شود، در نشست خود اعلام کرد انجام عملیات نظامی در وضعیت جنگ، مأموریت ارتش و تمامی نهادهای کشور است.

این مصوبه مطابق با ماده ۴۰ قانون دولت‌های اسرائیل است. در بیانیه دولت در این خصوص آمده است: «جنگ در ساعت ۶ بامداد روز ۷ اکتبر (۱۵ مهر) به‌دنبال یک حمله تروریستی مرگ‌بار از نوار غزه آغاز و به اسرائیل تحمیل شد.»

نشست کابینه اسرائیل

مصوبه امروز به دولت امکان می‌دهد تمامی نهادها و وزارتخانه‌ها و سایر امکانات کشور را در اختیار تحقق اهداف جنگ بگذارد. آویگدور لیبرمن، سیاست‌مدار مخالف دولت نتانیاہو، روز شنبه گفته بود که اعلام رسمی وضعیت جنگی برای پیش برد اهداف جنگ اهمیت اساسی دارد.

اسرائیل در دو دهه اخیر در عملیات نظامی متعددی با حزب‌الله، حماس و سازمان‌های مسلح فلسطینی دیگر درگیر بوده، اما هیچ‌یک از آن‌ها رسماً جنگ توصیف نشده بود.

بنیامین نتانیاہو، نخست‌وزیر، و یوآو گالانت، وزیر دفاع اسرائیل، روز شنبه ۷ اکتبر وضعیت جاری را یک جنگ توصیف کردند، اما هنوز مصوبه آن در نشست دولت به رای‌گیری گذاشته نشده بود.

سخن‌گوی ارتش اسرائیل ظهر یک‌شنبه ۸ اکتبر از آغاز برنامه ارتش برای تخلیه ساکنان اسرائیلی شهرک‌های نزدیک به مرز غزه خبر داد. سخن‌گوی ارتش اسرائیل نیز اعلام کرد: «هیچ‌کدام از تروریست‌های حماس و جهاد اسلامی در هیچ‌کجا در امان نخواهند بود. تعدادی از شهروندان اسرائیلی توسط حماس ربوده شده‌اند. حماس مرتکب جنایات جنگی هولناکی شده و تاوان آن را پس خواهد داد.»

ارتش اسرائیل از جنگ نیروهایش در ۲۲ نقطه سخن گفته است. ارتش ربوده شدن شهروندان اسرائیلی را تأیید کرده و می‌گوید، حماس اجساد برخی از کشته‌های اسرائیلی را به غزه منتقل کرده است.

ارتش اسرائیل به شهروندان این کشور که ساکن نزدیکی نوار غزه‌اند هشدار داده در پناهگاه‌ها بمانند و اعلام کرده که پس از حملات هوایی در غزه «با ادوات زمینی سنگین» عملیات را ادامه می‌دهد.

خبرها هم‌چنین از آغاز موج دوم حملات موشکی غزه به اسرائیل حکایت دارد.

حملات شدید اسرائیل به نوار غزه یک‌شنبه ۱۶ مهر با تمرکز بر مرکز شهر غزه بار دیگر از سر گرفته شد.

به گفته منابع «العربیہ»، جنگنده‌های اسرائیل منازل رهبران حماس از جمله یحیی السنوار، نزار عوض‌الله و فتی حماد را در نوار غزه هدف قرار دادند.

این منابع، هم‌چنین توضیح دادند که در ادامه حملات اسرائیل به غزه یک برج مسکونی در وسط نوار غزه بمباران شده و کاملاً ویران شد.

در همین حال آویخای ادرعی، سخن‌گوی ارتش اسرائیل در صفحه توئیتر خود تصاویری از حملات انجام شده به نوار غزه را منتشر کرد.

ادرعی مدعی شد که این حملات، اهداف نظامی حماس واقع در ساختمان‌های چند طبقه در غزه را هدف قرار دادند.

از سوی دیگر محمد ابومصبح، سخنگوی هلال احمر فلسطین نیز در گفت‌وگو با العربیہ تأکید کرد که هواپیماهای اسرائیلی برج «وطن» در مرکز غزه را منهدم کردند.

بر اساس ویدئوهایی که به‌طور گسترده در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده است، «برج ۱۴ طبقه فلسطین» در غزه هدف حمله اسرائیل قرار گرفت و نابود شد.

ابومصبح از کمبود شدید سوخت لازم برای راه‌اندازی مولدهای برق بیمارستان‌های نوار غزه و درمان مجروحان خبر داد.

اسرائیل، هم‌چنین اعلام کرد که علاوه بر قطع برق، از ورود کالا و سوخت به نوار پرجمعیت غزه جلوگیری کرده و این منطقه را کاملاً محاصره خواهد کرد.

موضع دولت‌ها

حزب‌الله لبنان هم در واکنش به حماس علیه اسرائیل تأکید کرد که این عملیات پیامی به کشورهای است که به‌دنبال سازش هستند. رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه از اسرائیل و فلسطینی‌ها خواست تا از انجام اقداماتی که منجر به دامن‌زدن بیش‌تر به درگیری می‌شود، دوری کنند.

جوژپ بورل، مسئول روابط خارجی اتحادیه اروپا هم ضمن ابراز همدردی با اسرائیل، در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق) نوشت که «این حملات باید فوراً متوقف شود. خشونت چیزی را حل نمی‌کند. اتحادیه اروپا در این لحظات سخت همبستگی خود را با اسرائیل اعلام می‌کند.»

محمود عباس، رئیس‌تشیکیات خودگردان فلسطینی در بیانیه‌ای گفت مردم فلسطین حق دفاع از خود علیه «ترور شهرک‌نشین‌ها و سربازان اشغالگر» را دارند. جبهه مردمی برای آزادی فلسطین اعلام کرد که در این جنگ به حماس پیوسته است.

جو بایدن، رئیس‌جمهوری آمریکا حملات حماس را «تروریستی» خواند و از حق دفاع اسرائیل حمایت کرد. در بیانیه تلویزیونی، بایدن هم‌چنین به «هر طرف دیگر» که نسبت به اسرائیل «متخاصم» است، هشدار داد که از این وضعیت سوءاستفاده نکنند.

وزارت دفاع آمریکا، روز یکشنبه اعلام کرد که آمریکا مهمات و تجهیزات را در اختیار اسرائیل قرار خواهد داد و نیروهای آمریکایی را در خاورمیانه در پاسخ به حملات گروه شبه‌نظامی فلسطینی حماس تقویت خواهد کرد.

لوید آستین وزیر دفاع آمریکا در بیانیه‌ای گفت: «دولت ایالات متحده به سرعت تجهیزات و منابع اضافی از جمله مهمات را در اختیار نیروهای دفاعی اسرائیل قرار خواهد داد.»

وزیر دفاع آمریکا، هم‌چنین گفت که ناو هواپیمابر جرالند فورد، و ناوگان جنگی همراه آن را به سمت شرق مدیترانه هدایت کرده است و واشینگتن در حال افزایش اسکادران هواپیماهای جنگنده در منطقه است.

ناو هواپیمابر جرالند فورد (CVN-78) پیشرفته‌ترین و قدرتمندترین ناو هواپیمابر جهان است. این ناو مجهز به دو رآکتور هسته‌ای است که به آن اجازه می‌دهد به مدت ۲۰ سال بدون سوخت‌گیری کار کند، هم‌چنین دارای سیستم پرتاب هواپیمای الکترومغناطیسی است و هواپیماها را با سرعت و دقت بالایی پرتاب می‌کند.

این ناو هواپیمابر معمولاً با ناوگانی به نام «گروه ضربت هواپیمابر» همراه می‌شود که شامل، یک ناو جنگی، یک ناو موشک‌انداز، یک ناوشکن، یک زیردریایی هسته‌ای و چندین کشتی پشتیبانی است.

جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا روز یکشنبه برای دومین بار در کم‌تر از ۲۴ ساعت با بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل تلفنی گفت‌وگو کرد. دفتر نخست‌وزیری اسرائیل اعلام کرد که آقای بایدن در این گفت‌وگو بر «حمایت بی‌قید و شرط» آمریکا از اسرائیل در جنگی که به آن تحمیل شده، تأکید کرده است.

شمار دیگری از رهبران کشورهای متحد اسرائیل، از جمله صدراعظم آلمان، نخست‌وزیر بریتانیا، نخست‌وزیر ایتالیا و هم‌چنین ولودمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین، در طول روز یکشنبه با بنیامین نتانیاهو گفت‌وگوی تلفنی داشته و از اسرائیل حمایت کردند.

آن‌ها روز شنبه نیز بیانیه‌هایی جداگانه در حمایت از «حق دفاع اسرائیل» منتشر کرده و حماس را محکوم کرده بودند. دولت سوئد، از حمله آخر هفته کمک‌های سوئد به فلسطین را مورد بازنگری قرار داده بود، اولف کریسترشون، نخست‌وزیر در مناظره تلویزیونی گفت که باید اطمینان حاصل شود تا هیچ پول مالیات به سازمان‌های تروریستی نمی‌رود.

تمام احزاب تشکیل‌دهنده دولت و حزب دموکرات‌های سوئد در پی توقف کمک‌ها به مناطق فلسطینی هستند. مرزا استنبوی، سخن‌گوی حزب محیط زیست، که فکر نمی‌کند توقف کمک‌ها راه درستی باشد، می‌گوید که باید بین سازمان تروریستی حماس و مردم فلسطین تمایز قائل شد.

تور ونسلند، نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل متحد در امور خاورمیانه روز یکشنبه اعلام کرد که او در تماس تنگاتنگ با آمریکا، اتحادیه اروپا، قطر، مصر و لبنان در خصوص جنگ جاری میان اسرائیل و غزه است.

ونسلند در شبکه ایکس نوشت اولویت نخست این تماس‌ها، جلوگیری از تلفات بیشتر و تأمین کمک انسانی مورد نیاز برای نوار غزه است. او افزود سازمان ملل متحد به «مداخله فعالانه» برای پیشبرد این اهداف ادامه خواهد داد.

جمهوری اسلامی ایران

رسانه‌های دولتی ایران تصاویری از پارچه‌نوشته «طوفان الاقصی» (حمله حماس به اسرائیل) را منتشر کرده‌اند که نهادهای جمهوری اسلامی تنها چند ساعت پس از این تهاجم در خیابان‌های تهران نصب کرده‌اند. هم‌زمان تصاویری از «شادمانی حامیان حکومت در میدان فلسطین تهران» منتشر شده است.

پیش‌تر محسن محمودی، معاون شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی ایران از «جشن پیروزی» بر اسرائیل سخن گفته و وعده جشن در میادین اصلی شهرهای ایران و تهران داده بود. نوریوز، نزدیک به شورای عالی امنیت ملی ایران حمله حماس را «پیام روشنی» به آثانی خوانده که در فکر عادی‌سازی روابط با اسرائیل هستند.

علی‌اکبر ولایتی، مشاور امور بین‌الملل رهبر جمهوری اسلامی نیز حمله حماس را عملیاتی «پیروزمندانه» توصیف کرد و آن را «نویدبخش نابودی قریب‌الوقوع» اسرائیل خواند.

ولایتی گفت که این حمله «قطعا روند فروپاشی» رژیم اسرائیل را «تسهیل و تسریع» خواهد کرد. او افزود که این عملیات «قطعا موازنه قدرت» را تغییر داده و اسرائیل را «در موضع ضعف» قرار خواهد داد.

رسانه‌های دولتی ایران، به‌ویژه تسنیم و کانال‌های سپاه پاسداران در شبکه‌های اجتماعی به تفصیل درباره جنگ گزارش می‌دهند و فلسطینی‌ها را پیروز می‌دانند. از انتقام‌گیری از حملات اخیر اسرائیل به سوریه هم سخن می‌گویند.

خالد قدومی، نماینده حماس در ایران در گفت‌وگو با خبرگزاری «میزان»، خبرگزاری قوه قضاییه جمهوری اسلامی ایران، گفته است: «مبارزان مقاومت فلسطین با آگاهی از تهدیدهای رژیم صهیونیستی این عملیات را آغاز کردند و نگران پاسخ رژیم صهیونیستی نیستند.»

یحیی رحیم صفوی، فرمانده اسبق سپاه پاسداران و مشاور نظامی علی خامنه‌ای روز شنبه ۱۵ مهرماه، ساعاتی پس از آغاز تهاجم حماس به اسرائیل در همایشی در تهران گفت: «ما از این عملیات اعلام حمایت می‌کنیم و مطمئن هستیم که جبهه مقاومت نیز از این موضوع حمایت می‌کند.»

نوول ابروواتور نوشت: حمله حماس به اسرائیل نشان داد که منافع حکومت ایران ایجاد جنگ در خاورمیانه است به نوشته این شبکه؛ «وضعیت شدیداً وخیم اجتماعی و اقتصادی ایران ایجاب می‌کند که حکومت اسلامی این کشور منافع خود را در مسموم و بحرانی کردن مناسبات اعراب و اسرائیل جست‌وجو کند. حماس در حمله جدید خود به اسرائیل از حمایت لجستیکی و فنی حکومت ایران برخوردار بوده است. با این حمله خاورمیانه وارد جنگی آشکار و هولناک خواهد شد.»

قاضی حمد، سخن‌گوی حماس، روز شنبه در پاسخ به سؤال مجری برنامه «نیوز آور» پی‌پی‌سی که پرسید «در این عملیات چه قدر از حمایت ایران برخوردار بودید» گفته است: «من افتخار می‌کنم که خیلی کشورها به ما کمک می‌کنند. ایران به ما کمک می‌کند. کشورهای دیگر به ما کمک می‌کنند. یا با پول یا با سلاح یا حمایت سیاسی که مشکلی ندارد.»

از یک طرف پاسخ او درباره کمک جمهوری اسلامی ایران، کلی به نظر می‌رسد، اما از طرف دیگر، او در پاسخ به سؤال واضح مجری پی‌پی‌سی کمک ایران به انجام این عملیات را رد نکرده است.

حساب توییتری (اکس) علی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی ایران، هم با به اشتراک گذاشتن ویدئویی که در آن گروه بزرگی از غیرنظامیان اسرائیلی در حال فرار از حمله بیکارجویان فلسطینی هستند، به انگلیسی نوشت: «به خواست خدا سرطان رژیم اشغال‌گر صهیونیستی به دست مردم فلسطین و نیروهای مقاومت در سراسر منطقه ریشه کن خواهد شد. #طوفان‌الاقصی»

شرکت اکس این توییت را محو کرده و گفته مقررات اکس را نقض کرده اما ممکن است «به دلیل نفع عمومی لازم باشد هم‌چنان در دسترس بماند.»

از سوی دیگر در ایران بسیجیان و حامیان حکومت در میدان فلسطین تهران و شهرهای دیگر حمله حماس را جشن گرفته‌اند.

کاخ سفید اما گفته شواهدی ندیده است که جمهوری اسلامی ایران در پشت حمله حماس بوده باشد.

در این روز، هم‌چنین بسیاری از منتقدان معامله اخیر دولت بایدن با ایران اشاره کردند که این توافق ایران را برای کمک به گروه‌هایی مانند حماس جسورتر کرده است.

توافق اخیر با آزادی چند زندانی آمریکایی و هم‌چنین رفع انسداد مشروط از شش میلیارد دلار دارایی‌های ایران در کره جنوبی همراه بود. آدریان واتسون سخن‌گوی شورای امنیت ملی آمریکا در تویییتی با اشاره به آزاد شدن پول‌های ایران نوشت: «می‌توانم واقعیت را روشن بگویم:

حتی یک سنت از این منابع هم خرج نشده، و وقتی خرج شود، فقط برای چیزهایی مثل غذا و دارو برای مردم ایران خواهد بود.»

او افزود: «این منابع مطلقاً هیچ ربطی به حملات وحشتناک امروز ندارد و این اولین بار نیست که سوءاطلاعاتی منتشر می‌شود.» اما ژائو وانگ، محقق آمریکایی دانشگاه پرینستون که سال ۲۰۱۹ پس از بیش از سه سال حبس در زندان اوین تهران آزاد شد در تویییتی نوشت:

«سخن‌گوی شورای امنیت ملی گستاخانه دروغ می‌گوید. معامله پرداخت خون‌بها به ایران، یعنی تسلیم شدن در برابر فشار تهران و قبول آن چه می‌خواهد، مستقیماً به مناقشه نیابتی تهران با اسرائیل دامن زد. دولت بایدن باید از نظر سیاسی بهای سنگینی از این بابت بپردازد.»

از طرف دیگر، در روزهای اخیر یک عضو ارشد حماس در تهران گفته بود که عادی‌سازی روابط اسرائیل با کشورهای عرب منطقه «مهم‌ترین تهدید» برای فلسطینی‌هاست.

به گزارش صداوسیما جمهوری اسلامی، اسامه حمدان عضو حماس روز دهم مهر ماه در نشست عمومی «کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی» در تهران گفته بود: «مهم‌ترین تهدیدی که در حال حاضر برای فلسطین وجود دارد، این است که رژیم صهیونیستی به دنبال عادی‌سازی روابط با کشورهای مختلف است.»

او با تأکید بر این که «عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی ظلمی در حق همه فلسطینی‌هاست» افزود: «باید در برابر چنین طرحی بایستیم و مقاومت کنیم.»

در همان زمان، علی خامنه‌ای رهبر جمهوری اسلامی ایران در دیدار با سفرای کشورهای اسلامی، گفته بود «قمار عادی‌سازی روابط» با اسرائیل «سراسر باخت است» و «اسرائیل رفتنی است.»

این اظهارات در حالی مطرح شد که عربستان ظرف یک هفته میزبان دومین وزیر اسرائیل بود و آمریکا به دنبال عادی‌سازی روابط ریاض و تل‌آویو است.

اسماعیل هنیه و علی خامنه‌ای © تسنیم

به گزارش رسانه‌های رسمی ایران، ابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری این کشور روز یکشنبه و در حالیکه یک روز از حمله گسترده حماس علیه اسرائیل می‌گذرد، به طور جداگانه با رهبران جنبش‌های مسلح فلسطینی تلفنی گفتگو کرد. بر این اساس، رئیس جمهوری ایران در تماس تلفنی با «زیاد نخاله» دبیرکل جهاد اسلامی درباره «تحولات فلسطین» و سپس با «اسماعیل هنیه» رئیس دفتر سیاسی جنبش مقاومت اسلامی حماس صحبت کرد.

ابراهیم رئیسی روز یکشنبه ۱۶ مهر در گفت‌وگوهای تلفنی جداگانه با اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس و زیاد نخاله، دبیرکل سازمان جهاد اسلامی فلسطین، رویدادهای جاری میان فلسطینیان و اسرائیل پس از آغاز جنگ بین طرفین را به بحث گذاشت.

دفتر آقای رئیسی هنوز درباره مفاد گفت‌وگوهای ردوبدل شده میان او و رهبران حماس و جهاد اسلامی، جزئیاتی منتشر نکرده است.

محمد باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی روز یکشنبه با حمایت از حماس گفت که عملیات «طوفان الاقصی»، «کابوس فروبازی رژیم صهیونیستی (اسرائیل) را برای سران این رژیم به یقین تبدیل کرد.»

شمار دیگری از مقامات ایرانی نیز از آغاز درگیری‌های میان حماس و اسرائیل، بر ایستادگی جمهوری اسلامی در کنار فلسطینیان تاکید کردند و آن را درس عبرتی برای کشورهای خواندند که در تلاش برای عادی‌سازی رابطه با اسرائیل هستند.

اشاره تلویحی آن‌ها به عربستان سعودی در شرایطی است که تهران به تازگی پس از هفت سال، قطع رابطه با دولت ریاض، در اواخر سال گذشته با میانجی‌گری چین با سران سعودی آشتی کرد.

هاشم صافی‌الدین، یکی از مقامات ارشد سازمان لبنانی حزب‌الله و رئیس شورای اجرایی این سازمان روز یکشنبه در پیامی به حماس اعلام کرد که «تسلیمات و موشک‌های ما در اختیار شما خواهد بود.»

به گزارش خبرگزاری رویترز، او در بیروت گفت: ما در این نبرد بی‌طرف نیستیم.

یکی از پسران هاشم صافی‌الدین همسر فاطمه سلیمانی، یکی از فرزندان قاسم سلیمانی، فرمانده کشته شده نیروی قدس سپاه پاسداران است. روزنامه وال استریت ژورنال در گزارشی از «دست داشتن حکومت ایران در برنامه‌ریزی حملات غافلگیرکننده حماس علیه اسرائیل» خبر داده است.

وال استریت ژورنال به نقل از چند عضو حماس و حزب‌الله گزارش کرده است که برنامه‌ریزی حملات با کمک افسران سپاه پاسداران صورت گرفته است. نام این افراد ذکر نشده است.

بر این اساس، جزئیات طرح حمله طی چند دیدار در بیروت میان فرماندهان سپاه و مسئولان چهار گروه شبه‌نظامی وابسته به ایران بررسی شده است.

وال استریت ژورنال در این حال تاکید کرده که مقام‌های آمریکایی شواهدی در این باره در اختیار ندارد.

آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا یکشنبه در مصاحبه با سی‌ان‌ان گفت: «ما هنوز شواهد هدایت یا دخالت ایران در این حمله را مشاهده نکرده‌ایم ولی بدون شک روابط عمیقی وجود دارد.»

حماس هم به وال استریت ژورنال گفته که این گروه خودش این حملات را طراحی کرده است.

در این حال، مایکل هرتزوک، سفیر اسرائیل در ایالات متحده ایران را شریک حماس در این حملات عنوان کرده است.

هرتزوک یکشنبه گفت: «ایران و حماس بخشی از محور مقاومت هستند، مقاومت علیه وجود کشور اسرائیل. آن‌ها عضو یک ائتلاف هستند. تا جایی که به ما مربوط است، این یک ائتلاف به رهبری ایران است و ظن ما این است که ایران در حملات دخالت دارد.»

در پی حمله غافلگیرانه حماس به اسرائیل، هفته‌نامه فرانسوی «آبس» (نوول اسپراتور) مطلب تحلیلی به پی‌آمدهای این جنگ اختصاص داده و نوشته است: هم‌زمان با پنجاهمین سالگرد جنگ کیپور (اکتبر ۱۹۷۳) حمله غافلگیرانه حماس نه فقط به افسانه اسرائیل شکست‌ناپذیر خاتمه داد، بلکه به همین دلیل به زودی از خاطره‌های پاک نخواهد شد. هرگز اسرائیل تا این حد شکننده به نظر نرسیده بود به طوری که به نوشته «آبس» حمله هفتم اکتبر تحقیر اعراب در جنگ کیپور را از خاطره‌ها پاک کرد.

به نوشته «آبس» آن‌چه پیش از همه در نتیجه این حمله مشاهده می‌شود خطاهای غیرقابل تصور «شین بت» (سرویس اطلاعات داخلی اسرائیل است که به‌عنوان یکی از بهترین سرویس‌های اطلاعاتی جهان شناخته می‌شود).

مقاله نویسنده «آبس» نوشته است که حمله هفتم اکتبر پی‌آمدهای مهمی به دنبال خواهد داشت. در نتیجه این حمله بنیامین نتانیاهو در صحنه داخلی به دلیل خطاهای سرویس‌های اطلاعاتی و ارتش اسرائیل تضعیف خواهد شد. هفته‌نامه فرانسوی بعید ندانسته که در نتیجه فشارهای گرایش راست افراطی حکومت ائتلافی اسرائیل، بنیامین نتانیاهو ناچار شود واکنشی درخور و سخت در قیاس با حمله افراطیون فلسطینی از خود نشان بدهد.

دیگر پی‌آمد حمله هفتم اکتبر، به نوشته «آبس»، تقویت موقعیت حماس در مقابل تشکیلات خودگردان فلسطین است. حماس سعی دارد سازمان الفتح را که رو به مرگ است برای همیشه از صحنه بیرون کند و به‌عنوان تنها نماینده فلسطینیان جای آن را بگیرد.

نبرد جاری میان حماس و اسرائیل ضمن برملاء کردن نقش جمهوری اسلامی ایران، روند عادی شدن مناسبات کشورهای عرب با اسرائیل را متوقف خواهد کرد. چنان‌که حزب‌الله لبنان اعتراف کرده یکی از اهداف حمله حماس در هفتم اکتبر رسیدن به چنین مقصودی بوده است.

«آبس» نوشته است: پس از خشونت پاسخ نظامی اسرائیل، بعید است که عربستان با اسرائیل توافق صلح امضاء کند و حکومت ایران که سرگرم عادی کردن مناسبات خود با عربستان است به دیده بسیار منفی به سیاست تنش زدایی میان عربستان و اسرائیل می‌نگرد.

به نوشته «آبس» با توجه به وضعیت شدیداً وخیم اجتماعی و اقتصادی ایران، منافع حکومت اسلامی این کشور در مسموم و بحرانی شدن مناسبات اعراب و اسرائیل نهفته است. وانگهی، به نوشته «آبس» حماس در حمله جدید خود به اسرائیل از حمایت لجستیکی و فنی حکومت ایران برخوردار بوده که از طریق حزب‌الله به سازمان اسلام‌گرای فلسطینی منتقل شده است.

نویسنده مقاله «آبس» در پایان نوشته است که حمله حماس به اسرائیل ائتلاف‌های منطقه‌ای را از نو تغییر خواهد داد و خاورمیانه را وارد جنگی آشکار و هولناک خواهد کرد.

خبرگزاری فارس، وابسته به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از برگزاری رزمایش «گردان‌های فاتحین تهران» در روز ۱۵ مهر خبر داده و سخنگوی این رزمایش اجرای «برخی ماموریت‌های داخلی» توسط این گردان‌ها را تایید کرده است.

فارس در گزارش خود بدون ارائه هیچ توضیحی به هم‌زمانی برگزاری این رزمایش با حملات گروه حماس به شهرهای اسرائیل اشاره کرده است. سخن‌گوی این رزمایش که «نبی‌اکرم ۲» نام دارد گفته در این رزمایش «عملیات‌های دفاعی، امنیتی و ضد تروریستی در محیط‌های مختلف شهری با هدف آمادگی صد درصدی توسط گردان‌های فاتحین اجرا شد.»

این مقام نظامی که فارس نامی از او نبرده ادامه داده است: «در این رزمایش هم‌چنین عملیات واکنش سریع با هدف تمرین انتقال سریع گردان‌های فاتحین به مناطق عملیاتی تمرین شد.»

سخن گوی رزمایش، هم‌چنین به استفاده از نیروهای «گردان‌های فاتحین تهران» در داخل ایران اذعان کرده و گفته: «اجرای ماموریت دفاعی و امنیتی در موقعیت‌های مختلف جغرافیایی و در شرایط متفاوت آب و هوایی از جمله ویژگی‌های یگان فاتحین است که در جریان نبرد با تروریست‌های تکفیری در سوریه و عراق و هم‌چنین برخی ماموریت‌های داخلی به صورت واقعی به عرصه اجرا درآمده است.»

سایت حکومتی تابناک در ایران نوشت: «سریازان مقاومت فلسطین با حملات موثر به سریازان صهیونیست و هدف قرار دادن نقاط حساس آن‌ها، تعداد تلفات را به شدت بالا بردند و تاکنون بیش از هزار صهیونیست کشته شده و بیش از ۲۳۰۰ صهیونیست زخمی شده‌اند. در همین زمینه تصاویری از هدف قرار دادن یکی از صهیونیست‌ها پس از زمین‌گیر شدن و اطمینان از مرگ او توسط سریازان مقاومت منتشر شده است.»

وب‌سایت شبکه یک تلویزیون آلمان (تاگس شاو) روز دوشنبه، نهم اکتبر (۱۷ مهر) در باره نقش جمهوری اسلامی ایران در حمله اخیر حماس به اسرائیل مقاله‌ای از پیا فلورانس ماسورچاک منتشر کرد. در آغاز این گزارش آمده است: «حماس تنها در روز شنبه بیش از ۲ هزار موشک از نوار غزه به خاک اسرائیل شلیک کرد و بدون حمایت رژیم ایران احتمالاً قادر به انجام این کار نمی‌بود. تهران بدون شک بزرگ‌ترین حامی سازمان‌های تروریستی فلسطینی است.»

گزارشگر شبکه اول تلویزیون آلمان در استانبول در ادامه مقاله خود نوشته است، کاملاً مشخص نیست که پرداخت‌های ماهانه جمهوری اسلامی به این سازمان‌های تروریستی چقدر است: «صحبت از ۳۰ میلیون دلار در ماه فقط برای سازمان حماس است. علاوه بر این، باید دانش فنی در ساخت موشک و به احتمال زیاد آموزش توسط سپاه پاسداران را نیز به آن افزود. نه تنها حماس، بلکه گروه تروریستی جهاد اسلامی را نیز باید به فهرست دریافت‌کنندگان کمک‌های مالی جمهوری اسلامی افزود که اخیراً نیز مسئول موج‌های جدید حملات علیه اسرائیل بوده است.»

به گفته ماسورچاک، بخش عمده این سلاح‌ها در محل تولید می‌شوند و دیگر لازم نیست از طریق تاسیسات مرزی اسرائیل به غزه قاچاق شوند. عبور از مرزهای مصر از زمان کودتای نظامی ۲۰۱۳ در این کشور دشوارتر از گذشته شده است.

هر دو طرف این حمایت را پنهان نمی‌کنند. در جریان آخرین درگیری بزرگ میان حماس و نیروهای اسرائیلی در سال ۲۰۲۱، فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی قول حمایت کامل داد. اکنون سخن‌گوی حماس می‌گوید که تهران از این حملات حمایت می‌کند و جمهوری اسلامی با این که از نظر اقتصادی آسیب دیده، این «هزینه دردناک» را متقبل می‌شود.

به اعتقاد ماسورچاک توجیه جمهوری اسلامی برای این سیاست ایدئولوژیک است: «این کشور خود را به عنوان یک نیروی محافظ برای مسلمانان واقعا یا به ظاهر تحت ستم در سراسر جهان معرفی می‌کند. این از جمله شامل مبارزه با کنترل اسرائیل بر مسجد الاقصی در اورشلیم، یکی از مقدس‌ترین مکان‌های اسلام است.»

گزارشگر شبکه یک تلویزیون آلمان معتقد است که از جانب جمهوری اسلامی یک جنبه پراگماتیستی نیز در تامین مالی تروریسم وجود دارد: «رژیم تهران با حمایت خود فشار بر دشمن اصلی خود اسرائیل را برای همیشه بالا نگه می‌دارد بدون اینکه مجبور باشد خودش وارد یک رویارویی شود. تهران هم‌زمان تلاش می‌کند نقش خود را به عنوان یک قدرت منطقه‌ای در مقایسه با رقیب خود عربستان سعودی تثبیت کند.»

ماسورچک یادآور می‌شود که تهران، هم‌چنین از طریق متحد نزدیک خود حزب‌الله نفوذش را در لبنان و جنگ داخلی سوریه گسترش می‌دهد. روز یکشنبه ۸ اکتبر حزب‌الله لبنان دست کم برای مدت کوتاهی با شلیک موشک به سوی شمال اسرائیل، همبستگی خود را با حماس اعلام کرد.

سرهنگ جان‌اتان کونریکوس، سخن‌گوی سابق ارتش اسرائیل در مورد حمله روز شنبه فلسطینی‌ها، گفته است: «ما هنوز اطلاعات تاییدشده‌ای در مورد دامنه حملات نداریم، اما فقط می‌دانیم که پی‌سابقه و شدید است. هنگامی که اتفاق از سوی یک نیروی نیابتی ایران رخ می‌دهد، این دیگر یک امر معمولی نیست. این چیزی نیست که ما بتوانیم با نحوه واکنش معمولاً با حمله به اهداف نظامی از هوا در داخل نوار غزه پاسخ دهیم. ما در مورد وضعیت کاملاً متفاوتی صحبت می‌کنیم و پاسخ اسرائیل باید متفاوت باشد.»

هنوز فضا در گفته‌های مقامات اسرائیلی و ایرانی علیه دیگر، حالت جنگی آشکار ندارد. این وضعیت ممکن است عوض شود. آنچه سخن‌گوی سابق ارتش اسرائیل از آن به‌عنوان «پاسخ متفاوت» به ایران نام برده، اگر در شکل حمله اسرائیل به ایران باشد، ممکن است جو منطقه و وضعیت سیاسی داخل ایران را عوض کند.

روز سوم جنگ، سخن‌گوی شورای امنیت ملی کاخ سفید روز دوشنبه گفت که ایران شریک جرم است، حتی اگر ایالات متحده هیچ اطلاعات یا شواهدی مبنی بر مشارکت مستقیم ایران در حملات گروه فلسطینی اسلام‌گرای حماس به اسرائیل در دست نداشته باشد.

جان کربی اظهار داشت: «ایران مدت‌هاست که از حماس و شبکه‌های تروریستی در سراسر منطقه با آموزش آن‌ها و فراهم آوردن منابع حمایت می‌کند.»

او افزود: «و بنابراین ایران در این زمینه شریک جرم است، اما این که شواهد ویژه‌ای در رابطه با این حملات وجود داشته باشد، باید بگویم که نه، ما هیچ شواهدی در دست نداریم.»

فارغ از احتمال دست داشتن ایران یا سطح حمایت احتمالی نیروی قدس سپاه از چنین حمله‌ای، تا همین جا مناسبات منطقه‌ای اسرائیل و ایران، در پی وقوع این حمله با تحولی عمیق روبه‌رو شده که می‌تواند تبعات گسترده‌ای هم برای ایران و هم برای سایر نقاط خاورمیانه داشته باشد.

جمهوری اسلامی ایران، در صدر گروه «محور مقاومت» بیش از چهار دهه است که با تعصبی شدید و تاریخی، سیاست اسرائیل‌ستیزی خود را دنبال کرده است. حتی در سال ۱۳۹۴، علی خامنه‌ای در اظهارنظری جنجالی گفت: «اسرائیل ۲۵ سال دیگر را نخواهد دید.»

اسرائیل تاکنون بارها دانشمندان هسته‌ای ایران را ترور کرده و سعی کرده با خرابکاری در برنامه هسته‌ای ایران، از سرعت توسعه آن بکاهد. علاوه بر این در سوریه نیز سال‌هاست که نیروهای سپاه قدس هدف جنگنده‌های اسرائیلی قرار می‌گیرند و کشته می‌شوند.

حمله بهبادی به دانشکده نظامی در جنوب سوریه

بیش از ۱۱۰ نفر از جمله دو افسر بلند پایه کشته شدند. حمله بهبادی روز پنج‌شنبه ۶ به یک دانشکده نظامی در مرکز سوریه که هنگام برپایی مراسمی ویژه انجام شد، بیش از ۱۱۰ کشته به جا گذاشته است.

فرانس پرس به گزارش تازه دیده بان حقوق بشر سوریه استناد کرده که در آن شمار کشته شدگان حملات به پایدی روز پنجشنبه به دانشکده افسری حمص، دست کم ۱۱۲ کشته شده اند.

بنا به این گزارش، حملات به پایدی در زمان برپایی مراسم ترفیع جمعی از افسران دانشکده نظامی ارتش سوریه در حمص صورت گرفت و طی آن حدود نیمی از فارغ التحصیلان حاضر در مراسم کشته شدند.

در این گزارش، هم چنین آمده است که بیش از ۱۲۵ نفر از حاضران در مراسم فارغ التحصیلی آکادمی نظامی سوریه در حمص نیز زخمی شده اند. سه روز عزای عمومی در این کشور اعلام شده است.

در بیانیه ارتش سوریه آمده است: «سازمان های تروریستی» مراسم (دانشکده افسری حمص) را «با استفاده از پهادهای حامل مواد منفجره» هدف قرار دادند.

سخن گوی وزارت امور خارجه ایران حمله روز پنجشنبه به دانشکده افسری حمص را «تروریستی» خواند و آن را به شدت محکوم کرد. ناصر کنعانی، سخن گوی دستگاه دیپلماسی ایران ضمن محکوم کردن این حمله «به دولت، ارتش و ملت کشور دوست و برادر جمهوری عربی سوریه و کلیه خانواده ها و بازماندگان» این حمله تسلیت گفت.

هنوز هیچ گروهی مسئولیت انجام این حمله را برعهده نگرفته است.

آیا این حمله خونین، ارتباطی به حمله حماس به اسرائیل دارد یا نه؟ روشن نیست!

۸ اکتبر ۲۰۲۳، جنوب نوار غزا، پس از یک حمله هوایی اسرائیل - منبع AFP :

موقعیت غزه

غزه به بزرگترین زندان بدون سقف دنیا معروف شده است. این زندان با ۱/۹۲ میلیون جمعیت (برآورد سال ۲۰۲۰) تنها ۳۶۰ کیلومتر مربع وسعت دارد، یعنی اندکی بزرگتر از تبریز (۳۲۴ کیلومتر مربع) است. غزه متراکمترین جای دنیا است: ۵۳۲۸ نفر در هر کیلومتر مربع. نصف اهالی کودک اند.

تنها ۱۰ درصد جمعیت به آب آشامیدنی تمیز دسترسی دارند. بخشی از آب آشامیدنی از اسرائیل می آید که بیم آن می رود قطع شود. در حالت عادی حداکثر ۸ ساعت در شبانروز برق وجود دارد. محرومیت از برق از دیشب کامل شده است.

در چنین وضعیتی می توان تجسم کرد وضع بهداشت و رسیدگی به حال مجروحان که دم به دم بر تعداد آنان افزوده می شود، چگونه است. هیچ چیزی این حد از ستم بر مردم غیرنظامی را توجیه نمی کند.

مردم عملاً در میان خرابه ها زندگی می کنند. خانه ها خراب می شوند و مردم با عجله اتاق هایی با بلوک های سیمانی درست می کنند. آلونک ها در طول تابستان وحشتناک گرم هستند، و در طول زمستان وحشتناک سرد. با هر جنگی شیرازه زندگی فلاکت بار از هم می پاشد. ویرانه ها ویران تر می شوند، مدرسه ها که هر یک حدود ۱۰۰۰ نفر محصل دارند بسته می شوند، مراکزهای درمانی از کار می افتند.

اسرائیل گفته که مردم غزه به پناهگاه ها بروند. به کدام پناهگاه؟ در جنگ های قبل بخشی از آنان به مدرسه ها پناه می بردند. در هر کلاس ۵ خانواده. مدرسه ها هم در امان نیستند.

روی یکشنبه بنیامین نتانیاهو پس از شرکت در کابینه ای امنیتی اسرائیل ضمن اعلام آغاز «یک جنگ طولانی و سخت» خطاب به مردم غزه گفت: «فرار کنید؛ ما در همه جا با قدرت کامل عمل خواهیم کرد.» او افزود: «این جنگ به زمان نیاز دارد. روزهای سختی در پیش است.» مردم غزه روزها و ماه ها و سال های سختی را گذرانده اند. این بار معلوم نیست در دهانه ای گاز انبر حماس و اسرائیل چه بر سر آنان بیاید.

هفتادوپنجمین سالگرد تاسیس اسرائیل

اسرائیل روز سه شنبه بیست و پنجم آوریل-پنجم اردیبهشت، هفتادوپنجمین سالگرد تاسیس خود را جشن گرفته بود. اصلاحات دولت راستگرای جدید در قوانین قضایی، اختلاف های اجتماعی را از زمان تاسیس این کشور در سال ۱۹۴۸ عمیق تر کرده است.

به گزارش رویترز، مراسم یادبود تاسیس اسرائیل، روز سه شنبه ۲۵ آوریل (پنجم اردیبهشت)، به افتخار کشته شدگان نظامی کشور و سالگرد استقلال برگزار می شود. مراسم سالانه ای که به عنوان نشانه وحدت در کشوری برگزار می شود که از زمان ایجاد آن، جنگ های مکرری را پشت سر گذاشته است.

صدها هزار اسرائیلی از آغاز سال جاری میلادی هر هفته به خیابان ها آمده اند تا به طرح های دولت ملی گرا مذهبی بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل، برای محدود کردن قوه قضاییه که آن را تهدیدی برای دموکراسی می دانند، اعتراض کنند.

دولت کنونی اسرائیل و حامیانش می‌گویند این تغییرات برای مهار قضایاتی است که به شدت در حوزه پارلمان و قوه مجریه دخالت کرده‌اند، اما توافق کرده بودند که برنامه اصلاحات قضایی را متوقف کنند تا امکان مشورت بیشتر فراهم شود. با این حال، اعتراض‌ها ادامه داشته و برای بسیاری از اسرائیلی‌ها، این بن‌بست سئوال‌های عمیقی را در مورد کشورشان ایجاد کرده است، سئوالاتی که فراتر از رابطه دیوان عالی کشور و قوه مجریه مهم‌اند.

قدرت روبه‌رشد احزاب مذهبی که سال گذشته به نتانیاهو کمک کردند تا به قدرت برسد، بسیاری از اسرائیلی‌های سکولار را نگران کرده است. اغلب اسرائیلی‌های سکولار از شرایط ویژه و یارانه‌هایی که بسیاری از مردان ارتدوکس مذهبی دریافت می‌کنند، ناراحت‌اند. کمک‌های دولتی که این مذهبیون را قادر می‌کند به خدمت سربازی نروند و به جای کار، زمان‌شان را در مدارس توراتی بگذرانند.

نتایج یک نظرسنجی که رادیو تلویزیون عمومی اسرائیل روز جمعه منتشر کرد، نشان داد که این طرح‌ها با مخالفت گسترده مواجه‌اند و ۵۳ درصد از شرکت‌کنندگان در نظرسنجی معتقدند که تصویب چنین لایحه‌ای به کشورشان آسیب می‌زند. علاوه بر این، ۶۰ درصد اسرائیلی‌ها گفته‌اند که این دولت را نماینده خود نمی‌دانند و ۴۸ درصد معتقدند وضعیت در اسرائیل بدتر خواهد شد.

این میزان مخالفت با برنامه‌های نتانیاهو به ۱۶ هفته متوالی تظاهرات گسترده اسرائیلی‌ها منجر شده است. آن‌ها پرچم‌های آبی و سفید اسرائیل را که در سه ماه گذشته به نماد اعتراض‌ها تبدیل شده‌اند، به اهتزاز درمی‌آوردند.

در حالی که معترضان می‌گویند برای دفاع از «روح یک ملت» مبارزه می‌کنند، دولت اسرائیل آن‌ها را «آنارشویست‌هایی» می‌خواند که به دنبال سرنگونی رهبری‌اند که از یک «انتخابات دموکرات» برآمده است.

نتانیاهو اواخر سال ۲۰۲۲ به قدرت بازگشت؛ آن‌هم پس از یک بحران سیاسی طولانی که اسرائیلی‌ها را در کم‌تر از چهار سال، پنج بار پای صندوق‌های رای کشاند.

نخست‌وزیر اسرائیل با اتهام‌های کلاهبرداری، سوءاستفاده از اعتماد عمومی و دریافت رشوه (در سه مورد مجزا اما مرتبط با شرکای ثروتمند و غول‌های رسانه‌ای قدرتمند) روبه‌رو است. او ارتکاب این تخلف‌ها را رد کرده و این اتهام را که اصلاحات موردنظرش راهی برای دور زدن بررسی پرونده اتهاماتش است، وارد نمی‌داند.

در طی هفتادوپنج سال گذشته، روابط اعراب و اسرائیلی دستخوش تحولات، تغییرات و جنگ‌های بسیاری بوده است. فهم رخدادهای مربوط به فلسطین در طی این دوره برای فهم آن‌چه در آینده روی خواهد داد مهم و موثر است. تام سگو، ژورنالیست اسرائیلی با این بیان که چرا انگلیسی‌ها، نیروهای اسرائیلی‌ها را به اعراب ترجیح دادند و چگونه در شکست دادن فلسطینی‌ها به آن‌ها کمک کردند، کتاب «یک فلسطین تمام و کمال» را به رشته تحریر درآورده است. او ضمن بررسی فقر و محرومیت ملت فلسطین اعتقاد دارد دلیل برگزیده شدن اسرائیلی‌ها از سوی انگلستان، زمینه‌های قدرت این جمعیت در جهان بوده است.

اما در حال حاضر اسرائیل، اولویت‌های فوری دیگری دارد. باید نفوذ از مرزهای جنوبی خود را متوقف و سرکوب کند و افراد مسلح حماس را که کنترل چندین محله در بخش اسرائیلی مرز را در دست دارند، بازپس بگیرد. اسرائیل باید به مسئله اسیر شدن تعدادی از شهروندانش هم رسیدگی کند، چه از طریق عملیات ویژه نجات و چه از راه مذاکره. به خصوص نتانیاهو فرصتی گیر آورده است که موقعیت خود را با جنگ شدید علیه حماس در غزه، حزب‌الله لبنان، جمهوری اسلامی ایران، سوریه و غیره تثبیت کند تا بتواند مخالفان خود در درون اسرائیل را به سکوت و تمکین وارد سازد.

اسرائیل تلاش خواهد کرد که سکوهایی پرتابی را که حملات شدید امروز به سوی اسرائیل از آن‌ها صورت گرفت، نابود کند. اما این تلاشی بیهوده و تقریباً غیرممکن است چرا که این راکت‌ها را تقریباً می‌توان از هر جایی پرتاب کرد.

شاید بزرگ‌ترین نگرانی دولت اسرائیل این است که چگونه کمک‌هایی که از کشورهای دیگر به حماس می‌رسد جلوگیری کند و مهم‌تر از همه، از کشیده شدن جنگ به کرانه باختری و شاید حتی با الفتح جلوگیری کند.

کشتار شرکت‌کنندگان یک فستیوال موسیقی

«سه هزار نفر در این مراسم حضور داشتند، بنابراین مهاجمان احتمالاً این را می‌دانستند. اطلاعات محرمانه داشتند.»
بر اساس گزارش سازمان نجات زگا، بیش از ۲۵۰ جسد در محل پیدا شده است.

سازمان دهندگان قبل از شروع فستیوال در شبکه‌های اجتماعی نوشتند: «وقتش رسیده که همه خانواده دوباره دور هم جمع شوند» و «چه مراسم سرگرم‌کننده‌ای خواهد بود.»

محل جشنواره در سه بخش چادرها، غذاخوری و بار نوشیدنی، در صحرای نگب در نزدیکی کیبوتص رعیم در جنوب اسرائیل است که فاصله چندانی با نوار غزه ندارد؛ جایی که شبه‌نظامیان حماس سحرگاه از آنجا عبور کردند تا حمله خود را آغاز کنند. آن‌ها به شهرها و روستاهای منطقه نفوذ کردند و ده‌ها نفر را گروگان گرفتند.

تنها چند ساعت بعد، با حمله شبه‌نظامیان فلسطینی، صفحات رسانه‌های اجتماعی فستیوال پر شده از افرادی که ناامیدانه سعی دارند عزیزان خود را پیدا کنند. حمله به جشنواره بخشی از عملیات بزرگ غافلگیرانه حماس به اسرائیل بود.

یکی از مهمانان، به نام اورتل، گفت اولین نشانه از این که حادثه‌ای در جریان است، زمانی بود که، حوالی سپیده‌دم، یک آژیر به صدا درآمد که هشدار موشک بود. شاهدان می‌گویند بلافاصله بعد از موشک صدای شلیک گوله شنیده شد.

او به شبکه ۱۲ اسرائیل گفت: «آن‌ها برق‌ها را خاموش کردند و ناگهان وارد شدند و از هر طرف شروع به تیراندازی کردند.»
او گفت: «پنجاه تروریست با مینی‌بوس و لباس نظامی وارد شدند.»

آدام بارل، شرکت‌کننده جشنواره، به روزنامه هآرتص گفت که همه حاضران در جشنواره می‌دانستند که احتمال شلیک موشک در منطقه وجود دارد، اما شلیک گوله شوکه‌کننده بود.

آدام هم مثل بسیاری دیگر، سعی کرد با ماشین خود فرار کند. اما افراد مسلح به طرف ماشین شلیک کردند. بنابراین پیاده شد و فرار کرد. او گفت: «مردم تیر می‌خوردند. ما پنهان شدیم و بقیه هم هر کدام به طرفی فرار کردند.»

استر یوروچوف به رویترز گفت در حال رانندگی بود که یکی با ماشین به او زد. او مرد جوانی را پشت فرمان دید که گفت سوار شود. استر می گوید در درگیری به مرد راننده شلیک شد و او هم نقش یک جسد مرده را بازی کرد تا سرانجام سربازان اسرائیلی نجاتش دادند.

استر که در بیمارستان بود به رویترز گفت: «نمی توانستم پاهایم را تکان دهم. سربازها آمدند و ما را به طرف بوته ها بردند که پنهان کنند.» بسیاری از تماشاگران جشنواره مانند اورتل ساعت ها در بوته ها و باغ های میوه اطراف پنهان شدند و امیدوار بودند که نیروهای ارتش از راه برسند و نجات شان دهند.

اورتل گفت: «گوشی را در حالت ساکت قرار دادم و روی زمین سینه خیز به طرف یک باغ مرکبات رفتم. گلوله ها از بالای سرم صفیرکشان رد می شدند.»

گیلی یوکوویچ به بی بی سی گفت که چگونه در باغ درختان دارایی پنهان شده است: «درخت به درخت می رفتند و تیراندازی می کردند. دیدم مردم دور تا دور می میزند. خیلی ساکت بودم. گریه نکردم، هیچ کاری نکردم.»

در نهایت، پس از سه ساعت، او صدای سربازان اسرائیلی را شنید و تصمیم گرفت به یک طرف امن فرار کند.

مجله تبلت روایاتی از حمله نیروهای حماس به یک فستیوال موسیقی در جنوب اسرائیل منتشر کرده که در آن جزئیاتی از تجاوز به دختران جوان در کنار اجساد دیگر شرکت کنندگان به دست نیروهای این گروه شبه نظامی به چشم می خورد.

این حمله با صدای انفجاری در ساعت ۷ صبح روز شنبه در محل برگزاری فستیوال «سوپر نوا» در نزدیکی رعیم، در شمال غربی صحرای ننگ، آغاز شد.

به گزارش این مجله، در ابتداء شرکت کنندگان فکر کردند یک حمله موشکی پراکنده دیگر به اسرائیل صورت گرفته، اما پس از آن انفجارها قوی تر و مداوم شد و حدود پنج دقیقه ادامه یافت، تا این که موسیقی متوقف شد و نیروهای پلیس، که مسئولیت حفاظت از چهار تا پنج هزار شرکت کننده را داشتند، از آنان خواستند محل را ترک کنند.

در همان حال نیروهای حماس با خودروهای وانت خود در حال نزدیک شدن بودند و به محض رسیدن به روی مردم آتش گشودند، که در نهایت منجر به کشف اجساد دست کم ۲۶۰ نفر در روز پس از حمله شد.

شرکت کنندگانی که زنده ماندند، برای نجات جان خود شروع به دویدن در صحرای ننگ کردند و نیروهای حماس، که به گفته یکی از شاهدان برخی شان ۱۶ یا ۱۷ ساله بودند، شروع به گرفتن آنان کردند و موفق شدند دست و پای برخی را بسته و با خود ببرند.

به گفته این شاهد، برخی از زنان همان جا «در کنار بدن های دوستان شان و جنازه ها مورد تجاوز قرار گرفتند.»

گفته می شود، چندین نفر از این قربانیان پس از تجاوز کشته شده و برخی دیگر نیز به غزه برده شدند. عکس هایی هم در فضای مجازی منتشر شده، که نشان می دهد برخی از آنان را در حالی که خون از میان پاهایشان می چکد، در شهر می چرخانند.

یکی از شاهدان که پس از حادثه روز شنبه به منطقه بازگشت، گفت اجساد سرد و مثله شده دختران جوانی را دیده که به بسیاری شان از فاصله نزدیک شلیک شده است.

بازمانده های دیگر نیز تعریف کرد چگونه او و دوستانش توانسته اند با حرکت در امتداد جاده. طوری که آن را ببینند، اما دیده نشود - خودشان را با رساندن به یک آبادی نزدیک نجات دهند.

در نهایت این حمله با مداخله نیروهای دفاعی اسرائیل پایان یافت و پس از آن نیروها توانستند با جست و جو در کامیونت های حماس اقلامی چون آرپی جی، دستگاه های ارتباطی پیشرفته، کلاشنیکف، و سلاح های عمدتاً ساخت شوروی پیدا کنند.

نشست شورای امنیت

شورای امنیت سازمان ملل متحد در نیویورک عصر یکشنبه ۱۶ مهرماه برای بررسی حمله حماس به اسرائیل جلسه اضطراری تشکیل داد. چند عضو شورای امنیت حماس را به شدت محکوم کردند اما بیانیه ای صادر نشد.

شورای امنیت سازمان ملل متحد در بحبوحه جنگ بین اسرائیل و حماس در یک جلسه اضطراری پشت درهای بسته تشکیل جلسه داد اما نتوانست به اتفاق آراء لازم برای بیانیه مشترک دست یابد.

هیئت دولت فلسطین در سازمان ملل با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: «این تحولات در خلاء رخ نداده است، قبل از آن (که حماس حمله کند) کشتار صدها فلسطینی در سال جاری رخ داده است.»

پیش از برگزاری نشست شورای امنیت با حضور ۱۵ عضو پشت درهای بسته، گیلاد اردان، نماینده اسرائیل در سازمان ملل، گفت: «این‌ها جنایات جنگی است، جنایات جنگی ثبت شده آشکار.»

اردان، نماینده اسرائیل در سازمان ملل، گفت: «هیچ دلیلی نمی‌بینیم که این موضوع از محور مذاکرات خارج شود. ما هنوز هم می‌خواهیم این اتفاق بیفتد. و هر کاری که بتوانیم برای همزیستی با همه همسایگانمان انجام خواهیم داد.»

ریاض منصور، سفیر فلسطین در سازمان ملل، پیش از نشست شورای امنیت به خبرنگاران گفت: «اسرائیل مدام می‌گوید: محاصره و حملات مکرر به غزه برای از بین بردن قابلیت‌های نظامی حماس و تضمین امنیت است ... در حالی که این محاصره و حملات هیچ کدام به نتیجه نرسیده است.»

قبل از نشست ۹۰ دقیقه‌ای امروز شورای امنیت، دیپلمات‌ها گفته بودند که بعید است بیانیه یا قطع‌نامه‌ای صادر شود. نماینده آمریکا در سازمان ملل هم تأکید کرده بود که این موضوع فعلاً اولویت اصلی آمریکا نیست.

رابرت وود، نماینده آمریکا در سازمان ملل تأکید کرد موضوع مهم این است که کشورهای جهان با اسرائیل هم‌دردی نشان دهند. او از کشورهایی که اقدام حماس را محکوم نکرده‌اند، انتقاد کرد.

وود بدون نام بردن از روسیه گفت: «تعداد قابل‌توجهی از کشورهای عضو شورا، حملات حماس را محکوم کرده‌اند. البته این شامل همه کشورها نیست ... احتمالاً بدون نیاز به اشاره من می‌دانید کدام کشورها هستند.»

واسیلی نبزیا، نماینده روسیه در سازمان ملل متحد هم گفت: «پیام من توقف فوری جنگ و برقراری آتش‌بس و مذاکرات معنی‌دار است.»

تام ونزلند، فرستاده ویژه سازمان ملل در امور خاورمیانه، به اعضای شورای امنیت درباره آخرین تحولات در اسرائیل و تلاش‌های بشردوستانه این سازمان برای کمک به مردم غزه گزارش داد.

ونزلند از اعضا خواست برای برقراری آرامش تلاش کنند.

خانم نسیمه نماینده دائم امارات متحده عربی در سازمان ملل از گسترش تنش به همسایگان ابراز نگرانی کرد.

لانا زکی نسیمه، نماینده امارات متحده عربی در سازمان ملل متحد هم هشدار داد که اعضای شورای امنیت نگران گسترش تنش‌ها به سایر کشورهای منطقه هستند.

خانم نسیمه تأکید کرد که مهم‌ترین اولویت حفاظت از غیرنظامیان و آزادی بدون شرط گروگان‌هاست.

آمار قربانیان در چهارمین روز جنگ

ارتش اسرائیل اعلام کرد که سه روز پس از حمله حماس که دستگاه‌های نظامی و اطلاعاتی آن را کاملاً غافلگیر کرد، کنترل جنوب این کشور را تا حد زیادی دوباره به دست آورده است.

تانک‌ها و پهپادهای اسرائیلی در حصار مرزی غزه مستقر شده‌اند تا از حملات جدید جلوگیری کنند. هزاران اسرائیلی طی این مدت ده‌ها شهرک در مجاورت غزه را تخلیه کرده‌اند و ارتش اسرائیل ۳۰۰ هزار نیروی ذخیره خود را فراخوانده است.

این اقدامات به همراه اعلان رسمی جنگ در روز یکشنبه، به تغییر سریع موضع اسرائیل به حمله علیه حماس اشاره دارد و در عین حال خبر از تخریب گسترده‌تر باریکه فقرزده غزه می‌دهد.

بر اساس گزارش رسانه‌ها، تاکنون حدود ۹۰۰ نفر در اسرائیل، از جمله ۷۳ سرباز کشته شده‌اند. ارتش اسرائیل هم ۹۰۰ کشته را تأیید کرد. هم‌چنین طبق آمار مقامات غزه، در این منطقه نیز بیش از ۶۸۰ نفر کشته شده‌اند، گرچه اسرائیل می‌گوید که صدها نفر آن‌ها نیروهای حماس هستند. هزاران نفر هم از هر دو طرف مجروح شده‌اند.

وزارت بهداشت غزه اعلام کرد که از روز شنبه و در پی آغاز حملات هوایی اسرائیل به این منطقه محاصره شده، دست کم ۶۸۷ فلسطینی کشته و ۳۷۲۶ نفر زخمی شده‌اند.

بنا به گزارش رسانه‌ها و شاهدان عینی چند خانه و آپارتمان، یک مسجد هم‌چنین بیمارستان از جمله مکان‌هایی بودند که مورد حمله قرار گرفتند و این حملات برخی از جاده‌ها را نیز ویران کرده است.

اسرائیل هم‌چنین مقر شرکت خصوصی مخابرات فلسطین را بمباران کرد که می‌تواند بر خدمات تلفن ثابت، اینترنت و تلفن همراه تاثیر بگذارد. سازمان ملل می‌گوید در نتیجه جنگ بین ارتش اسرائیل و حماس تعداد آواره‌های غزه به بیش از ۱۲۳۰۰۰ نفر رسیده است. به گفته دفتر هماهنگی امور بشردوستانه سازمان ملل متحد، تا اواخر روز یکشنبه، حملات هوایی تلافی‌جویانه اسرائیل ۱۵۹ واحد مسکونی را در سراسر غزه ویران کرده و به ۱۲۱۰ واحد دیگر آسیب جدی وارد کرده است. آژانس پناهندگان فلسطینی سازمان ملل اعلام کرد که مدرسه‌ای با بیش از ۲۲۵ نفر مورد حمله مستقیم قرار گرفت. چندین خبرنگاری اسرائیلی به نقل از مقامات خدمات امدادی اعلام کردند که حداقل ۷۰۰ نفر از جمله ۴۴ سرباز در اسرائیل کشته شده‌اند. وزارت بهداشت غزه اعلام کرده است ۴۱۳ نفر از جمله ۷۸ کودک و ۴۱ زن در این منطقه کشته شدند. حدود ۲۰۰۰ نفر از هر طرف زخمی شده‌اند.

آمریکا می‌گوید ناو هواپیمابر «یواس اس جرالدر آر فورد» را به اسرائیل نزدیک‌تر می‌کند

موخره

در پایان می‌توان تاکید کرد که اسرائیل احتمالاً گسترده‌ترین و تامین‌ترین شبکه اطلاعاتی را در خاورمیانه در اختیار دارد. این شبکه در داخل گروه‌های مسلح فلسطینی و همین‌طور در لبنان، سوریه و کشورهای دیگر مامور و جاسوس دارد. پیش از این بارها رهبران شبه‌نظامی را در عملیات‌های دقیق و حساب‌شده‌ای که در آن از جزییات حرکات آن‌ها آگاه بوده، کشته است.

گاهی این حملات بعد از جاسازی ردیاب‌های جی‌پی‌اس در خودرو فرماندهان و با بهیاد انجام شده، گاهی هم گوشی موبایل برای منفجر کردن بمب به کار رفته است.

در مرز غزه و اسرائیل و در طول حصار امنیتی به‌شدت محافظت‌شده میان دو طرف دوربین‌های امنیتی و حسگرهای حرکتی نصب شده و گشتی‌های ارتش در حال رفت و آمد هستند. حصارهایی که بالای آن سیم خاردار نصب شده، قرار بود نقش «موانع هوشمند» برای جلوگیری از آنچه امروز رخ داد، یعنی حملات نفوذی را ایفا کند.

با همه این تدابیر امنیتی، شبه‌نظامیان حماس به راحتی راه‌شان را به خاک اسرائیل باز کردند، چه از طریق بریدن حصارها، چه از راه دریا یا با استفاده از پاراگلایدر از آسمان.

تدارک و انجام چنین عملیات هماهنگ و پیچیده‌ای که در آن باید هزاران راکت را درست بیخ گوش اسرائیل انبار، منتقل و شلیک کرد، قاعدتا سطوح فوق‌العاده‌ای از امنیت عملیاتی حماس فراتر می‌رود و احیانا جریانات دیگری آن‌ها مسلح و آموزش داده‌اند و یا کمک‌های تسلیحاتی و اطلاعاتی داده‌اند.

جای تعجب نیست که رسانه‌های اسرائیلی سئوالات بسیار جدی از رهبران سیاسی و فرماندهان نظامی و امنیتی خود دارند درباره این که چگونه ممکن است این اتفاق افتاده باشد، آن‌هم درست در پنجاهمین سالگرد حمله غافلگیرکننده دیگری علیه اسرائیل از سوی دشمنانش در آن زمان (جنگ یوم کیپور یا جنگ اعراب اسرائیل در اکتبر سال ۱۹۷۳).

مقام‌های اسرائیلی به من گفتند که تحقیقات گسترده‌ای درباره این سئوال‌ها آغاز شده که «سال‌ها طول خواهد کشید».

به این ترتیب، تقریباً توافقی عمومی میان تحلیل‌گران اوضاع منطقه خاورمیانه در رسانه‌های مختلف وجود دارد که حمله وسیع از ناحیه غزه به اسرائیل غیرمنتظره بوده است. در برخی تحلیل‌ها، این نکته بیان می‌شود که فضا به سمت درگیری پیش می‌رفته است: در فلسطینی‌ها حس انتقام پس از سرکوب‌های شدید اخیر تشدید شده و از طرف دیگر راست‌گرایان افراطی اسرائیل در دولت و جامعه و به‌ویژه در میان شهرک‌نشین‌ها در مناطق اشغالی به سمت درگیری گرایش پیدا کرده‌اند.

از سوی جنبه «نیابتی» درگیری‌ها هم مورد توجه تحلیل‌گران است. پرسش این است که: آیا مثلث «جمهوری اسلامی-قطر-حماس فلسطین و حزب‌الله لبنان» درگیری را پیش آورده تا جلوی صلح میان عربستان و اسرائیل را بگیرد؟

اکنون فضای بین‌المللی در نزد دولت‌ها به ضرر فلسطینی‌ها است. در رسانه‌ها، توجه به نقش احتمالی جمهوری اسلامی ایران در تحریک به حمله، از ابتدای خبر درگیری‌ها، مطرح بوده و گمان‌زنی در این باره دارد بالا گرفته است.

اسرائیل از سال ۲۰۰۷ پس از کنترل نوار غزه توسط حماس، این نوار را تحت محاصره قرار داده است. از آن زمان گروه‌های مسلح فلسطینی حاضر در غزه هر از چندگاهی با نیروهای ارتش اسرائیل درگیر می‌شوند.

غزه دیشب را در تاریکی به سر برد، در حالی که مدام بمباران می‌شد. اسرائیل اعلام کرده که راه ورود سوخت و کالا به غزه را می‌بندد. مشکل آب آشامیدنی همواره حاد بوده و اینک حادثه‌ای می‌شود. رسانه‌ها کم‌تر از آن‌چه بر مردم غزه می‌گذرد، گزارش می‌کنند. مردم حکم ابزار را یافته‌اند. حماس و حامیانش در محاسبات‌شان، به این که بر سر مردم چه می‌آید، بهایی نمی‌دهند. برای نظام آبارتاید در اسرائیل محاصره غزه و بمباران آن، پیشاپیش موجه است. اعلام کرده‌اند که مردم غزه برای حمله‌ای شدید آماده باشند. به کجا بروند، کجا پناه گیرند؟

حماس، که از ۲۰۰۷ کنترل غزه را در دست دارد، اکنون چیزی از آن چه بر مردم می‌گذرد، نمی‌گوید. عکس‌ها و ویدئوهای حمله و شادی یخش می‌کنند. اسرائیل هم بر حملات خود متمرکز است و غزه را به حماس تقلیل می‌دهد. دوباره جنگ درگرفته است. جنگ که درمی‌گیرد، حقیقت فراموش می‌شود و زندگی انسان‌ها.

با این همه، حمله به غزه یا دستگیری و کشتن فرماندهان نظامی حماس، تنها به بخشی از روایت شکل گرفته در این حمله پاسخ خواهد داد. پرسش بزرگ‌تر این است که ایران در این «تلافی‌جویی» احتمالاً سهمگین، چه سهمی خواهد داشت؟ آیا اسرائیل آمادگی دارد که به عملیاتی گسترده‌تر و پیچیده‌تر از اقدامات مشابه قبلی علیه ایران دست بزند؟ آیا این کشور به رویارویی علنی نظامی با ایران روی خواهد آورد؟ ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران، گفته است «هرگونه اقدام احمقانه‌ای علیه ایران، پاسخ ویران‌گری دارد.» روشن پیدا است که این تنش به سرعت می‌تواند ابعاد بسیار وسیع‌تر از آن چه این روزها شاهدش هستیم پیدا کند و به ادعای نانیاهو، احتمالاً به تغییر جغرافیای خاورمیانه منجر گردد!

دهه‌هاست که بسیاری از شهروندان ایران و منطقه، به خوبی می‌دانند که جمهوری اسلامی ایران، یکی از عوامل مهم تنش و درگیری و جنگ و تروریسم در خاورمیانه است حکومتی که در داخل ایران نیز به راحتی آب خوردن کودک و پیر و جوان معترض را در خیابان‌های می‌کشد و در زندان‌ها نیز فردی و جمعی و مخفی و علنی شکنجه و اعدام می‌کند. به همین دلایل، به‌ویژه در یک سال گذشته جمهوری اسلامی با یک جنبش انقلابی پرشور و ادامه‌دار روبه‌رو شده و هم‌چنان بسیاری امیدوارند تا با شعار محوری «زن، زندگی، آزادی» بتوانند به حاکمیت سیاسی جمهوری اسلامی پایان دهند، در چنین موقعیتی هرگونه جنگ و میل‌تاریسم می‌تواند عواقبی غیرقابل‌پیش‌بینی برای شهروندان جامعه ایران و حتی منطقه به دنبال داشته باشد.

یک جنگ ویران‌گر در اوکراین جریان دارد که در آن صدها هزار اوکراینی جان باخته، زخمی شده و یا آواره شده است. در اثر حمله ارتش جمهوری اسلامی به قره‌باغ، ۱۲۰ هزار ارمنی آواره شده‌اند. جنگ مداوم دولت ترکیه علیه مردم کردستان سوریه (روژاوا) و هم‌چنین در کوه‌های قندیل علیه چریک‌های پ.ک.ک ادامه دارد.

این جنگ‌های جدید، همه الگوهای و مقررات جنگی سابق را زیر و رو کرده‌اند و هیچ جریانی و دولتی، شرایط نه نظامیان، نه اسرا و نه غیرنظامیان در نظر نمی‌گیرند و کورکورانه و گستاخانه دست به کشتار می‌زنند. جنگ‌طلبان بی‌رحمانه به پاک‌سازی و نابودی زیرساخت‌های جامعه می‌پردازند. امروز در اثر مواد منفجره‌ای که از پهپادهای ارزان‌قیمت پرتاب می‌شود و نظامیانی که به مدرن‌ترین و پیچیده‌ترین سلاح‌های جنگی مجهزند بدون رعایت مردم عادی، بیمارستان‌ها و مدارس، دست به کشتار و تخریب می‌زنند.

سلاح‌هایی که به راحتی از طریق انواع کانال‌های به اصطلاح «غیرقانونی» به دست می‌آیند، آن‌ها در اوکراین و خاورمیانه به وسیع‌ترین شکل به هر طرف فروخته می‌شوند. گروه‌های کوچک خرابکار متحرک، هم‌چنین خدمت‌کاران خود در آن سوی مرزها دارند و در پشت هر یک از آن‌ها، یک و یا چند دولت قرار دارند.

با چنین زرادخانه‌ای، حتی یک سازمان و یا یک دولت کشور فقیر و عقب‌مانده از نظر فناوری ممکن است به‌خوبی بتواند ضربه مهلکی به حریف ثروتمند و توسعه یافته خود وارد کند. مزیت دیگر یک کشور فقیر در این شرایط قیمت پایین زندگی انسان است، آن‌ها نه برای جان شهروندان خود و نه برای جان دشمنان ارزشی قائل نیستند و به راحتی آب خوردن، حتی سر اسرا را از تن‌شان جدا می‌کنند.

نقش عظیم پهپادها، اهمیت شناسایی و ضد جاسوسی، حملات گروه‌های کوچک خراب‌کار در مناطق مرزی، نیاز جنگی دولت و نیروهای مسلح تامین می‌کنند. آن‌ها به زندانیان و اسرار و کودکان و زنان نیز رحم نمی‌کنند.

در همین جنگ جدید بین اسرائیل و حماس فلسطین را به روشنی مشاهده می‌کنیم. دولت و ارتش اسرائیل با افتخار اعلام کرده‌اند: آب و برق غزه را قطع کرده‌ایم. حماس می‌گوید: یکی یک گروگان‌ها و اسرای اسرائیلی خود را سر می‌بریم و فیلم آن را نیز در شبکه‌های منتشر می‌کنیم! درد و مرگ و رنج صدها هزار نفر به‌صورت زنده از رسانه‌ها پخش می‌شود و جامعه جهانی می‌نشیند و تماسگر این صحنه‌های دل‌خراش می‌شود تا به تریج قبیای کسی بر نخورد.

بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل، هموطنان خود خواست تا برای جنگی طولانی و خونین آماده شوند. او مادعا کرده است که جغرافیای خاورمیانه را تغییر خواهد داد.

برای جمعیت غیرنظامی اسرائیل و فلسطین، این نوع جدیدی از جنگ، یک کابوس کامل و مهلک است. هیچ قاعده‌ای وجود ندارد، هیچ رحم و شفقتی دیده نمی‌شود. دیگر کنوانسیون ژنو و سایر قطع‌نامه‌های جهانی به حساب نمی‌آیند، همه چیز با اشتیاق با خشونت و جنگ و ترور هدایت می‌شود. ربودن شهروندان عادی، شکنجه و کشتن آن‌ها، گلوله‌باران غیرنظامیان و استفاده از آن‌ها به‌عنوان سپر انسانی به امری عادی تبدیل شده است.

هیچ‌کس و هیچ نیرویی نیست که در قره‌باغ، اوکراین، روژاوا، اسرائیل و فلسطین از غیرنظامیان دفاع کند و قطع جنگ را با تمام قدرت قریاد بزند. دیگر خبر از جنبش‌های ضدجنگ نیست. جامعه جهانی، یا ترجیح می‌دهد سکوت کند و یا به شیوه‌ای بزین روی آتش این جنگ‌ها بپاشد. امروز دولت‌های جهان برای عضویت در ناتو با همدیگر مسابقه می‌دهند حتی دولت سوئد، به اصطلاح این دموکرات‌ترین کشور جهان، برای عضویت در ناتو، همه زورگویی‌ها و قلدری‌های اردوغان فاشیست رئیس جمهور ترکیه را می‌پذیرد.

به‌طور کلی، جنگ همان‌طور که از گزارش‌های CNN و فیلم‌های هالیوود می‌دانستیم در حال تبدیل شدن به موضوعی است که می‌توان گفت در حال تغییر جهت‌گیری است. این خبر بدی است نه تنها برای نظامیان، بلکه برای همه شهروندان غیرنظامی جهان. اگر باور نمی‌کنید، ویدیوهایی از جمهوری اسلامی ایران، اوکراین، قره‌باغ، سوریه، یمن، داعش، افغانستان، عراق، اسرائیل، لبنان و فلسطین را تماشا کنید!

در چنین وضعیتی، انسانیت و راه‌حل سیاسی حکم می‌کند که هیچ انسان و جریان و دولت آزادی‌خواه و انسان‌دوست وارد هیچ‌یک از جبهه‌های طرفین جنگ نمی‌شود و با صدای بلند و رسا، خواهان قطع فوری این جنگ خانماسوز می‌شود!

مسلم جریاناتی مانند دولت نتانیاهو و حماس و جهاد اسلامی، بزرگ‌ترین موانع در راه همبستگی مردم اسرائیل و فلسطین هستند. راه‌های تاکنونی در رابطه با ملت اسرائیل و فلسطین نتیجه‌ای چپ شکست و جنگ حاصل دیگری نداشته است!

اسرائیل و فلسطین هیچ راه‌حل دیگری ندارند مگر این که یک کنفدراسیون مشترک تشکیل دهند و به‌جای تلاش برای نابودی همدیگر و راه‌انداختن جنگ و کشتار، در کنار هم در همبستگی و مسالمت‌آمیز زندگی کنند.

سه‌شنبه هجدهم مهر ۱۴۰۲ - دهم اکتبر ۲۰۲۳

ضمیمه:

دو دهه مناقشات اسرائیل و حماس از زمان عقب‌نشینی اسرائیل از غزه جدول زمانی زیر که با عقب‌نشینی اسرائیل از نوار غزه در سال ۲۰۰۵ آغاز می‌شود، حوادث عمده در نوار غزه که محل سکونت ۲/۳ میلیون فلسطینی است را شرح می‌دهد.

اوت ۲۰۰۵: نیروهای اسرائیلی بعد از ۳۸ سال اشغال نوار غزه، این منطقه را ترک کرد و کنترل آن را به مقامات فلسطینی سپرد.
۲۵ ژانویه ۲۰۰۶: گروه اسلامگرای حماس اکثریت کرسی‌ها در انتخابات پارلمانی فلسطین را کسب کرد. اسرائیل و آمریکا کمک‌های مالی به فلسطینی‌ها را در پی خودداری حماس از توقف خشونت‌ها و اجتناب از به رسمیت شناختن اسرائیل، قطع کردند.

۲۵ ژوئن ۲۰۰۶: شبه‌نظامیان حماس، گیلعاد شلیط سرباز وظیفه اسرائیلی را در منطقه مرزی اسیر کرده و به نوار غزه منتقل کردند. اسرائیل در واکنش به این اقدام، حملات هوایی علیه برخی اهداف حماس انجام داد. آقای شلیط پنج سال بعد در مبادله اسرا میان طرفین آزاد شد.

۱۴ ژوئن ۲۰۰۷: حماس در یک جنگ داخلی کوتاه، نوار غزه را به تصرف خود درآورد و نیروهای جنبش فتح، وفادار به محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطینی را که در کرانه باختری مستقر است، از این منطقه بیرون کرد.

۲۷ دسامبر ۲۰۰۸: در پی شلیک راکت‌های حماس به شهر سدروت در جنوب اسرائیل، ارتش اسرائیل جنگی ۲۲ روزه علیه شبه‌نظامیان مستقر در غزه آغاز کرد. در این جنگ ۱۴۰۰ فلسطینی و ۱۳ اسرائیلی کشته شدند.

۱۴ نوامبر ۲۰۱۲: اسرائیل طی عملیاتی، احمد الجعبری فرمانده شاخه نظامی حماس را کشت و در پی آن، حملات راکتی از نوار غزه به اسرائیل و حملات متقابل هوایی به مواضع فلسطینی‌ها به مدت هشت روز ادامه یافت.

ژوئیه-اوت ۲۰۱۴: در پی ربوده و کشته شدن سه نوجوان اسرائیلی توسط حماس، یک جنگ تمام‌عیار هفت هفته‌ای میان طرفین درگرفت. در این نبردها دو هزار و ۱۰۰ فلسطینی، و ۷۳ اسرائیلی، از جمله ۶۷ نیروی ارتش این کشور کشته شدند.

مارس ۲۰۱۸: تظاهرات فلسطینی‌ها در مرزهای غزه با اسرائیل آغاز شد. سربازان اسرائیلی برای عقب راندن معترضان آتش گشودند. در این تظاهرات که چند ماه طول کشید بیش از ۱۷۰ فلسطینی کشته شدند و نیروهای حماس و اسرائیل نیز درگیر نبرد شدند.

مه ۲۰۲۱: پس از هفته‌ها تنش در ماه رمضان، صدها فلسطینی در درگیری با نیروهای امنیتی اسرائیل در اطراف مسجد الاقصی در اورشلیم، سومین مکان مقدس مسلمانان، زخمی شدند.

حماس با درخواست خروج نیروهای امنیتی اسرائیل از مسجد الاقصی، اقدام به راکت‌پرانی گسترده به خاک اسرائیل کرد و اسرائیل نیز با حملات هوایی به غزه پاسخ گفت.

در این نبردها که ۱۱ روز ادامه داشت، ۲۵۰ فلسطینی و ۱۳ اسرائیلی کشته شدند.

اوت ۲۰۲۲: در پی هدف قرار گرفتن یک فرمانده ارشد گروه جهاد اسلامی توسط اسرائیل، نبردی سه‌روزه میان فلسطینی‌ها و اسرائیل آغاز شد که ۴۴ فلسطینی، از جمله ۱۵ کودک کشته شدند.

اسرائیل حملات هوایی به فرماندهان و انبارهای تسلیحاتی جهاد اسلامی را یک «عملیات پیشگیرانه» برای جلوگیری از طرح حمله قریب‌الوقوع این گروه تحت حمایت ایران در نوار غزه عنوان کرد.

جهاد اسلامی نیز در واکنش به کشته شدن فرمانده ارشد خود بیش از هزار راکت به سمت اسرائیل شلیک کرد، اما سامانه پدافند هوایی «گنبد آهنین» اسرائیل از هرگونه آسیب و تلفات جدی جلوگیری کرد.

ژانویه ۲۰۲۳: پس از حمله نظامیان اسرائیلی به اردوگاه آوارگان و کشتن هفت مرد مسلح فلسطینی و دو غیرنظامی، جهاد اسلامی از نوار غزه دو راکت به سمت اسرائیل شلیک کرد. این اقدام تلفات جانی در پی نداشت و اسرائیل با حملات هوایی به غزه پاسخ داد.

اکتبر ۲۰۲۳ - حماس با حمله غافلگیرانه راکتی و ورود شبه‌نظامیان به خاک اسرائیل، مدعی بزرگترین حمله به اسرائیل طی سال‌های گذشته شد. گروه جهاد اسلامی می‌گوید نیروهایش به این حمله پیوسته‌اند.

ارتش اسرائیل اعلام کرد که در شرایط جنگی قرار دارد، نیروهای ذخیره را فراخواند و حملات علیه حماس در غزه را آغاز کرد.